

Latgales partizāņu pulkam 100

Foto - E. Gabranovs

Piemiņas brīdis. Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs nolasiya Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa vēstījumu, kurā prezidents atgādināja, ka Balvu partizāņu gaitas ir spilgta liecība tam, ka varonība sākas ne kādā organizācijā un ne pēc pavēles. "Tā sākas sirdī, ar ticību savai zemei un tās brīvībai. Pārējais seko pēc tam. Atcerēsimies vēsturi pirms 100 gadiem, lai arī šodien ikviens varētu smelties spēku brīvā Latvijā," patiesā cieņā, Latvijas Valsts prezidents Raimonds Vējonis.

Edgars Gabranovs

5.jūlijā Balvu Novada muzejā ar ekspozīcijas "Ziemeļlatgale Latvijas neatkarībai" atklāšanu iesākās "Latgales partizāņu pulkam 100" veltītā piemiņas diena. Pēc tam sekoja militārais displejs, svinīgs brīdis pie pieminekļa Latgales partizāņu pulka kritušajiem karavīriem kopā ar Kanādas Bruņoto spēku Centrālo orķestri, kas noslēdzās ar vīru ansambļa "Dobeles zemessargi" vieskoncertu Balvu muižas koncertzālē.

Izstādes atklāšanā Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs klātesošajiem uzsvēra, ka pirms 100 gadiem mūsu vīriem, tēviem un dēliem bija savi pienākumi: "Mūsdienās mums ir savi pienākumi, bet tos nevar salīdzināt ar tiem, kad bija jāaizstāv sava Dzimtene, sava Tēvzeme. Paldies muzeja darbiniekiem un visiem iesaistītajiem par izstādes veidošanu, jo tādējādi mēs saglabājam tās vēstures lappuses, kas ir dārgas gan mums, gan mūsu tēvzemei, turklāt to darīsim ilgi jo ilgi, jo tas ir mūsu pienākums." Zemessardzes 31.kājnieku bataljona komandieris pulkvežleitnants Jānis Ritenis savu uzrunu sāka, kā pats atzina, ar pasaulslavenu

teikumu "Nav nākotnes bez pagātnes": "Ko es ar to gribu teikt? Katram mums, lai izzinātu, kas ir mūsu novads, kas ir mūsu pilsēta un kas mēs esam paši, jāzina sava pagātne. Skatoties uz Latviju, esam lepmi par zināmākajām brīvības cīņām, kas notika pie Daugavas, pie Rīgas un Cēsim. Ir vēl viens vēstures posms, kad cīņas notika šeit, Balvu apkārtnē, Latgalē. Bez tām mēs neskatītos uz Latvijas teritoriju, kādu to redzam šodien. Ja mēs gribam saprast sevi pašus, saglabāt savu valsti, saglabāt savu nāciju un tautu, mums jāzina un jāizzina sava pagātne. Lielum liels paldies no manas un karavīru puses cilvēkiem, kuri pēta un meklē jaunu informāciju par tiem brīvības cīņu posmiem, kas notika šajā pusē."

Arī Balvu Novada muzeja vadītāja Iveta Supe atzina, ka 5.jūlijs ir ļoti priecīga un svinīga diena muzejā, tostarp Balvos, kad atklājam jaunu ekspozīciju: "Tā stāsta par mūsu lepnumu. Balvu pilsēta pirms 100 gadiem ir kļuvusi par Latgales partizāņu pulka šūpuli. Balvos atradās pulka štābs, šeit pulcējās partizāni no visas tuvākās apkārtnes." Tāpat I.Supe lepojās, ka gatavojot šo izstādi, atrasts zīmīgs dokuments - pavēle, lai partizāņu vienību nosauktu par Latgales partizāņu pulku, kas apliecina, ka 5.jūlijā patiešām šis pulks tika izveidots.

Īsziņas

Sniegs atbalstu cietušajām saimniecībām

8.jūlijā Balvu novada domes ārkārtas sēdē deputāti sprieda par iespējamo pašvaldības palīdzības apmēru dabas stihijas postītajām mājsaimniecībām. Pamatojoties uz Balvu novada domes 2015.gada 12.februāra saistošajiem noteikumiem "Par sociālās palīdzības pabalstiem Balvu novadā", Sociālā dienesta izveidotā Sociālo lietu komisija personai var piešķirt pabalstu līdz sešu Ministru kabineta noteikto minimālo mēnešu darba algu apmēram gadā. Tuvākajā laikā tiks sasaukta minētā komisija, lai pieņemtu lēmumu par finansiālu atbalsta apjomu cietušajām saimniecībām.

Mājup pārved medaļas

7.jūlijā Jelgavā noslēdzās VIII Latvijas Jaunatnes Olimpiāde, kurā piedalījās gandrīz 2800 jaunie sportisti no 77 Latvijas novadiem un pilsētām. Medaļu kopvērtējumā uzvaru ar 195

godalgām (77 zelta, 60 sudraba un 58 bronzas) izcīnīja Rīgas pilsētas jaunie sportisti. Balvenieši sarūpēja divas zelta medaļas: Laurim Loginam - 1.vieta svarcelšanā un Uvim Pošeikam - 1.vieta kārtslēkšanā. Izcilus rezultātus demonstrēja Viļakas novada šāvēji: Samantai Juganei - zelta un sudraba medaļas, bet Didzim Aleksānam - divas zelta un viena bronzas medaļa.

Svinēs Rugāju novada svētkus

13.jūlijā ar plašu programmu tiks svinēti Rugāju novada svētki. Neizpaliks Rugāju novada vidusskolas 115 gadu jubilejas pasākumi, Bērņības svētki, amatnieku tirdziņš, ielu vingrotāju paraugdemonstrējumi, fotoorientēšanās, radošās darbnīcas, koncerts, kā arī balle.

Nākamajā
adugunī

● Apzina zaudējumus, spriež par palīdzību
Dzīve pēc virpuļvētras

● Vienas vasaras piedzīvojums
Ciemos pie realitātes šova dalībnieka

Vārds žurnālistam

Ingrīda Zinkovska

Sestdien Latvijā simboliski satikās divi spēki - militārais spēks un dabas spēks. Aizvadītajā sestdienā mūsu valstī svinēja Latvijas armijas simtgadi, iepazīstinot valsts iedzīvotājus ar armijas tapšanas un cīņu vēsturi, vienlaiku arī ar mūsdienu armijas bruņojumu, kaujas spējām. Iedzīvotāji noskatījās militāro spēku paraugdemonstrējumus kā apliecinājumu mūsu karavīru un armijas spējām un iespējām kopumā. Teju katra ģimene Latvijā glabā kādu stāstu par karavīru, kurš kritis kaujā vai pieredzējis kara postošo spēku. Latvijas armijas svētkos Daugavas krastmalā cilvēki izteica vēlēšanos, - lai mums ir sava armija, bet nekad lai nenāktos karot un tautai piedzīvot kara postu.

Sestdien Latvijā, īpaši Ziemeļlatgalē, iedzīvotāji bija liecinieki postam, ko nodarīja dabas stihija. "Kā pēc kara!" atlika secināt, redzot viesuļvētras nopostītās saimniecības sōctiklos, - ēkas, tostarp arī dzīvojamās mājas, ar norautiem jumtiem, nolauztiem skursteņiem, izmētātiem baļķiem, ar saknēm izrautus kokus, pa gaisu izmētātas saimniecības lietas. Ja valstu karos tautas vaino līderus, tad dabas katastrofās zinātnieki un pētnieki aizvien biežāk vaino cilvēkus pašus. Proti, dabas stihijas veicina klimata pārmaiņas, ko ar savu rīcību rada paši cilvēki. Vides problēmas aktuālas kļuvušas visās valstīs. Gribi vai negribi, jāsāk tam ticēt! Jo, kad mēs augām, tā nebija, - mēdz teikt. Tagad vasarā uzkrīt sniegs, bet ziemā uzzied sniegpulkstenītes. Arī dabas katastrofas spēj iznīcināt cilvēkus. Par to vareno un baīso spēku ir iespēja pārliecināties ne vien sociālajos tīklos un televīzijā, bet arī uz vietas.

Latvijā

Latvijas armija svin simtgadi. Uzsverot Latvijas karavīru nesto upuri, patriotismu, profesionalitāti un devumu valsts aizsardzībai, Valsts prezidents Raimonds Vējonis, aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš 11.novembra krastmalā sveica karavīrus un iedzīvotājus Latvijas armijas svētkos. Krastmalā norisinājās Latvijas armijas simtgadei veltīts lielkoncerts, Nacionālo bruņoto spēku paraugdemonstrējumi, kā arī Latvijas un sabiedroto spēku militāras tehnikas un ekipējuma izstādes.

Jaunā Latvijas Valsts prezidenta pirmā darba diena. Pirmdien, 8.jūlijā, norisinājās jaunievēlētā Latvijas Valsts prezidenta Egila Levita inaugurācijas pasākumi. Diena sākās ar svinīgā solījuma došanu un uzrunu Saeimas ārkārtas sesijas sēdē un dalību augstāko valsts apbalvojumu pasniegšanas ceremonijā. Levits un viņa sieva Andra nolika ziedus pie Latvijas Valsts pirmā prezidenta Jāņa Čakstes pieminekļa. Viņš teica arī uzrunu pie Brīvības pieminekļa un piedalījās svinīgā ziedu nolikšanas ceremonijā. Prezidenta uzruna pie Brīvības pieminekļa ir jauna tradīcija Latvijā inaugurācijas dienā, ko bija iespējams apmeklēt arī iedzīvotājiem. Savukārt prezidenta pirmās darba dienas noslēgumā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā notika sarīkojums par godu Valsts prezidenta Levita inaugurācijai. Savas prezidentūras laikā E.Levits solīja strādāt pie Latvijas kā modernas un ilgtspējīgas valsts attīstības veicināšanas, bija skarbs un aicināja mazināt pastāvošos trūkumus: "Ir jāņem slota un jāizmēž māja!" E.Levits ir sestais Valsts prezidents pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas un desmitais - pēc Latvijas valsts dibināšanas.

Saeima apstiprina jauno kultūras ministru. Saeima otrajā ārkārtas sesijas sēdē izteica uzticību jaunajam kultūras ministram Naurim Puntulim. Puntulis ir pieredzējis tradicionālās kultūras jomās un cienīgs pēctecis līdzšinējai kultūras ministrei Dacei Melnbārdei. Latvijā viņu pazīst kā Nopelniem bagātu kultūras darbinieku. Aktuālais no jautājumiem, ko nāksies risināt Puntulim, - būs jātiek galā ar koncertzāles tapšanu, jānonāk pie lēmuma, kur, kad un par kādiem līdzekļiem to celt.

(Ziņas no portāla www.delfi.lv)

Virpuļviesuļa postījumi

Cilvēki paliek bez mājām

6.jūlija pēcpusdienā virpuļviesulis brāzās pāri Gulbenes un Balvu novadiem, lai savus posta darbus turpinātu arī Ludzas pusē.

Gulbenes stadionā notika veterānu sacensības, tajās piedalījās arī Balvu komanda. Apmēram pusē trijos dienās sacensības pārtrauca vētras brāzma, paceļot gaisā tiesnešu un ēdināšanas teltis, salaužot diska mešanas sektora aizsargbarjeras un ar skaļu brīkšķi nošķeļot trīs kokus stadiona stūrī. Arī mūspusē par virpuļviesuļa postījumiem autores dzimtajā pusē ziņoja draugi un radi, mudinot atbraukt un par nelaimi pārliecināties pašai. Aina, kas atklājās svētdienas rītā Bērzpils pagasta Golvaros, Tabakovā, arī Jabalovā, zemnieku saimniecībā "Kraštīņi", ir neaprostāma. To var raksturot tikai vienā vārdā - traģēdija. Nelaime, jo cilvēki palikuši bez mājvietām, bez saimniecības ēkām. Ar saknēm izrauti un laužti koki, norauti jumti, sabojāti dārzi... Eiropas Vētru laboratorija norādījusi, ka Balvu novadā plosījies F2 stipruma virpuļviesulis. Latvijas Televīzijas laika ziņu redaktors Toms Bricis vēsta, ka tas nozīmē, ka vēja brāzmas virpuļviesuli sasniegušas 51-70 metrus sekundē. "Tik stipri virpuļviesuļi Latvijā ir reta parādība," viesuli komentēja Toms Bricis.

Vilciņu mājas neatjaunot. Šajās mājās dzīvo 79 gadus vecā Leontīne Vilciņa ar dēlu Jāni. Viņa izrāda visus postījumus un saka paldies Dievam, ka palikuši dzīvi paši, jo sestdien pēc kapusvētkiem Bērzpili kopā ar vīra brāli Vitoldu sēdējuši istabā un pārskatījuši vecās fotogrāfijas. "Apmēram ap pusē trijiem dzirdējām būkšķi, un momentā viss sagruva. Ja bēgtu, nebūtu kur izbēgt. Tas bija īss mirklis. Es savā laikā esmu piedzīvojusi krusu un redzējusi, kā sovhozā negaisa laikā sabrūk bulļu ferma," saka Leontīne. Viņa piebilst, ka daļa no jumta aiznesta teju līdz mežmalai, pie kaimiņu mājām.

Norauj pat akas kubulu. Vilciņu mājās, pateicoties ģimenes, radu un draugu palīdzībai, aka jau sakārtota, arī pagalmā atbrīvots no sakrītājiem kokiem. "Diemžēl māju atjaunot neizdosies. Tā spriedām mēs, bērni ar ģimenēm, kuri devāmies palīgā mātei. Edgara Krasovska ģimene palīdzēja ar tehniku, ieradās kaimiņu Vilciņu ģimene, visi, kuri varēja palīdzēja novākt kokus, zarus. Daudz izdarījām, attīrījām aku, novietojām vietā aiznesto kubulu, lai būtu ūdens gotiņai," stāsta meita Velta Mikule.

Baznīcu Dievs pasargāja. Svētdien, nākot uz dievkalpojumu, ikviens baznīcas apmeklētājs apskatīja tos postījumus, ko virpuļviesulis pastrādājis Augustovas Romas katoļu baznīcas apkārtnē - citi koki izgāzti ar visām saknēm, citi, tā teikt, kā ar milzu cirvi nošķelti. Pašai baznīcai viesulis pagāja garām, vien tornīti no milzīgā vēja izkrita logs. Bet tā kā šovasar plānots atjaunot zvanu torni, tad izkritušo logu nevarētu uzskatīt par īpašu postījumu. "Paldies Dievam un Dievmātei, ka pasargāja baznīcu," iesākot svēto Misi, atzina prāvests Oļģerts Misjūns. Dabas parādīto spēku viņš un citi ticīgie cilvēki raksturoja kā zīmi, par kuru vērts padomāt katram no mums.

Gaidāmi sakopšanas darbi. Prāvests O.Misjūns aicināja klātesošos baznīcas apmeklētājus atsaukties aicinājumam sakopt dievnama apkārtni, kā arī atzina, ka cilvēks dabas spēka priekšā ir nevarīgs kā zīdains. Viņš skaidroja, ka bez Dieva palīdzības esam bezspēcīgi, tāpēc pareizi rīkojas tie, kuri glabā mājās svētīto ūdeni un citas svētītas lietas, apmeklē baznīcu un lūdzas. To, ka sevi un savus mājokļus varam sargāt tikai ar lūgšanām un Dieva palīdzību, uzsvēra arī svētās Mises dalībnieki. Anna, kura dzīvo baznīcas tuvumā, pastāstīja, ka, tuvojoties negaisam, iedegusi svētīto sveci, pakūpinājusi baznīcā svētītās lauku zāles, skaitījusi lūgšanas, un viesulis aizgāja garām, vien istaba bija balta no spožā zibens un koki noliekti pie zemes.

* Turpinājums 3.lpp.

Lappusi sagatavoja Z.Logina, A.Socka

Virpuļviesuļa postījumi

*Sākums 2.lpp.

Cilvēki paliek bez mājām

Māju bija pārrakstījis dēlam. Jānis Vaskis, kurš dzīvo Krišjāņu pagasta "Krampiņās", mammas māju pārrakstījis dēlam Vilnim, kurš dzīvo un strādā Rēzeknē. Saimniecībā "Jaunkļaviņi" ir apmēram 15 ha zemes un 7 ha meža. "Vēl esmu šokā, skādi mežā pat neesmu apskatījis. Drūmi skati. Nopostītajai mājai vēl vasarā liku jumtu, kopu īpašumu. Izpostīts arī pagrabs, nu viss darbs pagalam," stāsta Jānis Vaskis.

Skursteni saplosa vairākās daļās. Vilciņu māju un saimniecību jau apsekojusi pagasta pārvaldes vadītāja Biruta Bogdane, apskatīt bijis arī novada vadītājs Aigars Pušpurs un izpilddirektore Imanta Serdāne. Nu viņi lems, kā cilvēkiem palīdzēt. Leontīne pateicībā Dievam saliek rokas sakot, ka tieši šajā vietā parasti sēdējis vai gulējis dēls, tāpēc laime nelaimē, ka viņa tobrīd nebija mājās.

Kūts palikusi bez jumta. Aldis Baranovskis ar 87 gadus veco māti Veroniku dzīvo Bērzpils pagasta Jabalovā un saimnieko savā īpašumā "Kraștiņi". Dzimta šeit mājvietu cēlusi, kopusi un strādājusi jau četrās paaudzēs, nu viesulis visu izpostījis - cietušas ēkas, iznīcināti divi sienu šķūņi, smagi cietusi dzīvojamā māja un kūts, kurā dzīvo lopī.

Saimniecību atjaunos.

Sarunā ar Alda Baranovska brāļa Aivara dēlu Oskaru noskaidrojām, ka saimniecību viņi domā atjaunot, tāpēc lūdz līdzcilvēku palīdzību sakot, ka būs pateicīgi par jebkuru ziedojumu - jumta segumu, kokmateriāliem, brusām, dēļiem, skrūvēm, naglām, ķieģeļiem, blokiem un citiem celtniecības materiāliem. Šobrīd noderētu arī vagoniņš dzīvošanai, jo neviena ēka pašlaik nav apdzīvojama, kā arī

finanšu līdzekļi, kurus var ieskaitīt **Oskara Baranovska** bankas kontā **LV83HABA0551024702192**. Viņš dzīvo Rīgā, strādā loģistikas nozarē, bet šobrīd devies palīgā ģimenei.

Pa gaisu lido pat rati. Tālumā redzams izpostīts mežs, kurā postījumus vēl vērtēs speciālisti. Vasku pagalmā esošie rati aizlidināti jo tālu un uzņemti uz sagāztajiem kokiem.

Sagāž kokus kapos un izposta vienu staciju jeb apstāšanās vietu kapusvētkos. Golvaru kapos būs jāatjauno arī šī stacija, ko izpostījis kritošs bērzs.

Nogāž simtgadīgās liepas. Jānis Vaskis brīnās, kā virpuļviesulis varēja izgāzt vienlaikus piecas simtgadīgas liepas, zem kurām parasti licis mašīnu. Un kā varēja nomizot koka stumbrus kā zīmuļus, atstājot tos baltus kā brīdinājumu par dabas varenību un cilvēka bezspēcību tās priekšā.

Vai bojāti pieminekļi? Golvaru kapos laužti un ar saknēm izrauti lielie bērzi. Staigājot pa kapiem, nemanījām, ka būtu sapostīti pieminekļi vai krusti, kaut gan nevar zināt, kas notiek zem sakritušajām koku lapotnēm. Svētdienas rītā pie kapiem piestāja daudzās mašīnas, un tuvinieki ar šausmām skatījās uz dabas nodarījumiem kapos un tuvējā mežā.

Postījumi arī Rugāju novadā. Virpuļviesulis pamatīgus postījumus nodarīja arī Viļņa un Lailas Bleideru zemnieku saimniecībai "Mežmalas" Rugāju pagastā. Patiesībā to skatu, kas paveras vētras skartajā apkārtnē, grūti aprakstīt vārdiem. Cietusi gan dzīvojamā māja, gan arī saimniecības ēkas – spēcīgais viesulis no ēkām izrāvis un vairāku desmitu metru apkārtnē izmētājis neskaitāmu daudzumu dēļu, šiferi un citas lietas. Šķiet, vairāk vai mazāk sagrauts ir teju viss. "Tagad, cik nu vien tas iespējams, galvenais ātrāk savest kārtībā dzīvojamo māju," spriež Bleideru kuplā ģimene. Vairāk lasiet laikraksta "Vaduguns" nākamajā numurā.

Lappusi sagatavoja Z.Logina, A.Ločmelis

Viļakas novada autoru dziesmu koncerta gaidās

Katrā novadā, neatkarīgi no darbošanās jomas, ir cilvēki, ar kuriem var lepoties. Cilvēki, kas nesavtīgi darbojas un dara mūsu dzīvi daudzveidīgāku, krāsaināku un bagātāku ar saviem darbiem. Vieni no šādiem cilvēkiem ir tie, kam daba ir devusi spēju un talantu radīt savu mūziku, dzeju vai dziesmas. Protams, dažiem viņu darbs kļūst pazīstams plašākam klausītāju lokam, citiem - mazākam, tomēr pilnīgi visi šie cilvēki ir ar plašu iekšējo pasauli. To nevar nenovērtēt. Arī Viļakas novadā ir šādi autori, no kuriem daži jau vairs nav mūsu vidū, bet daudzi joprojām darbojas. Šķiet, līdz šim neviens nav apkoņojis šo cilvēku devumu sabiedrībai, tāpēc ir radusies

ideja izveidot koncertprogrammu no to autoru darbiem, kas dzīvo Viļakas novadā vai arī to saknes nāk no tā. Tie ir: Sandra Mežore, Inese Smirnova, Vilis Cibulis, Jānis Sprukulis, Raimonds Logins, Ēriks Matisons, Aivars Lapšāns, Arnis Bukšs, Madara Mieriņa, Normunds Orlovs, kā arī aizsaulē esošie Ilgvars Čigurovs un Ainis Šaicāns. Koncertā skanošo dziesmu izpildītāji daļēji būs gan paši autori, gan arī citi solisti. Kopumā uz skatuves kāps 15 izpildītāji - duets Inga un Normunds, Aivars Lapšāns, Dagmāra Laicāne, Vilis Cibulis, Anna Maksimova, Ramona Romanova, Raivita Raginska, Normunds Orlovs, Ingrida Šaicāne, Sanda Kļaviņa, Māris Lāpāns, Aldis

Prancāns, grupas MUIŽA, UNKNOWN ARTIST, NAPRUOTS. Pavadijumu solistiem nodrošinās muzikālās apvienības AINIS mūziķi. Pēc koncerta no plkst. 22.00 līdz 03.00 sekos zaļumballe kopā ar grupām MUIŽA un UNKNOWN ARTIST. Īpašais nakts viesis - Normunds Rutulis. Starplaikos *dj* Ingars.

Galvenais šīs idejas mērķis ir apzināt un parādīt tās vērtības, ko savam novadam devuši Viļakas puses mūzikas cilvēki, kā arī radīt skaistus svētkus Viļakas iedzīvotājiem un viesiem. Līdz koncerta norisei katru nedēļu laikrakstā "Vaduguns" aicinām tuvāk iepazīties ar tiem cilvēkiem, kuru sacerētās dziesmas skanēs 3.augustā Viļakā.

INESE SMIRNOVA
(dzim. Bondare)

-Mana dzimtā vieta ir Viļakas pilsēta, te es pavadīju savus bērnības un pusaudzes gadus, Viļakas vidusskolā esmu ieguvusi pamatizglītību. Pateicoties mācībām Viļakas mūzikas skolā, kur apgūvu klavierspēli pie savas mīļās pedagoģes Gaļinas Vasiljevnas Harlamovas, un

dziedāšanai Viļakas estrādes ansambli, kuru vadīja skolotājs Ainis Šaicāns, es iestājos Rēzeknes mūzikas vidusskolā. Pēc mūzikas vidusskolas absolvēšanas studēju toreizējā Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijas kordirģēšanas nodaļā. Tā kā studiju laikā apprecējos ar tukumnieku, pēc augstskolas absolvēšanas turpmākā dzīves taka mani aizveda uz Tukumu. Kopš 1984.gada Tukums ir manas dzīves un darba pietura. Šeit strādājusi gan Tukuma mūzikas skolā, gan savulaik esmu izveidojusi un vadījusi bērnu vokālo studiju. Tomēr garākais darba posms (vairāk nekā 20 gadu garumā) man saistījās ar kultūras procesa virzīšanu Tukuma domē. Joprojām priecājos, ka man tika dota iespēja darboties ne tikai ar pašvaldības amatiermākslas jautājumiem, bet cieši iesaistīties gan Tukuma zīmola un novada apbalvojumu veidošanas darbā, gan ar ļoti interesantām personībām darboties Latvijas pirmā ārlietu ministra Z.A.Meierovica pieminekļa izveides darba grupā. Z.A.Meierovica piemineklis ir Tukuma dāvana Latvijai tās simtgadē, un šāda dāvana mani vairo lepnumu par savu valsti. Pirms dažiem gadiem izjutu lielu vilkmi atgriezties darbā ar bērniem, tādēļ pilnībā nomainīju savu nodarbošanos – iestājos Latvijas Universitātē, ieguvu skolotāja – logopēda kvalifikāciju un šobrīd strādāju par logopēdi Tukumā.

Septiņi jautājumi Inesei Smirnovai

Pašlaik Jūsu dzīve rit Tukumā, tomēr "saknes" nāk no Viļakas novada. No kurienes tieši un kādas ir spilgtākās sajūtas par laiku, kad dzīvojāt Viļakas pusē?

-Spilgtākās sajūtas no manas dzimtās Viļakas, protams, ir vairākas. Viena no tām ir Viļakas ezers, pie kura pavadītas daudzas jaukas vasaras dienas. Spilgti atceros siltu pavasara rītu, kad es, vēl būdama pirmsskolas vecumā, ar savu tēvu devos uz ezeru peldēties. Lielākais lepnums bija nāciens no peldes mājās, jo dzīvojām pie t.s. "garnizona" skolas un, kā man toreiz šķita, skolēni ar skaudību varēja noskatīties, cik lepni es gāju mājās no ezera. Arī tagad, kad esmu Viļakā, vasaras pelde ir neatņemama manas viesošanās sastāvdaļa. Tāpat spilgtus un neaizmirstamus brīžus devusi dziedāšana kopā ar māsiņu Ingridu (tagad Šaicāni) skolotāja Aiņa Šaicāna vadītajā Viļakas estrādes ansambli. Spožākais, protams, bija iegūtā 1.vieta Balvu rajona estrādes ansambļu skatē, kad skatītāji ar ovācijām pieprasīja atkārtot R.Paula dziesmu ar I.Ziedoņa vārdiem "Tā es tevi milēšu" mūsu ansambļa izpildījumā.

Mūzika ir profesionāla nodarbošanās vai hobijs?

-Tā kā esmu ieguvusi klasisku izglītību mūzikā, bet nepraktizēju profesionāla mūziķa karjeru, uzskatu, ka iegūtā mūzikas izglītība ir svarīgs papildinājums visās jomās, kurās esmu darbojusies. Arī pašlaik, strādājot par logopēdi bērnudārzā, nodarbības sākumā ar bērniem dungojam skaitāmpantus. Piemēram, plaukšķinot ritmisko zīmējumu – tā – tā – ti, ti – tā, skandinām tekstu "patskaņi, kas paši skan, tie ir zināmi – jā gan! Ā, Ē, Ī, O, Ū". Dziedāšana palīdz bērniem veidot pareizu elpas plūdumu un kārtīgu mutes atvērumu, bērnos veidojas izpratne par dzimtās valodas skaņām. Jau piecos gados bērns zina, kas ir patskanis, zina, ka tas skan

pats – kad kārtīgi atver muti un laiž skaņu ārā.

Esat sacerējusi daudz bērnu dziesmu. Vai tā ir jūsu lielā mīlestība mūzikā? Kas lika pievērst uzmanību tieši bērnu dziesmām?

-Sen atpakaļ es izdevu divas burtnīcas "Dungojamie pantiņi" un "Dziesmas bērniem", bet tas, protams, nav viss. Daudzas dziesmas, kas tika mācītas vokālajā studijā, nav izdotas. Iespējams, pašreizējā nodarbošanās man dos iedvesmu jaunām idejām. Bērniem rakstu tādēļ, ka ar šo auditoriju strādāju. Man patīk bērnu kompānija, bērni ir mani skolotāji, un viņi mani iedvesmo.

Kas ir Jūsu dziesmu izpildītāji?

-Šobrīd tie ir mani audzēkņi bērnudārzā, kurā strādāju. Savulaik gan esmu arī pati ierakstījusi dziesmas, kas tika atskaņotas dažādos Tukuma pilsētas notikumos. Man pašai mīļa ir dziesma, kas veltīta skulptūrai "Tukuma Katrīna", to ierakstījam kopā ar Tukuma pop - grupu "Punktiņi".

Vai Jūsu mērķi mūzikā jau sasniegti, vai labākais vēl tikai priekšā?

-Mans pašreizējais mērķis ir padziļināti apgūt logopēdijas darba metodes, šī zinātne ir interesanta, ļoti plaša un diezgan sarežģīta. Ceru, ka savu darbošanos papildināšu ar jauniem dungojamajiem pantiņiem. Tāpat izmantoju iespēju apmeklēt saturīgus koncertus, uzskatu, ka mūzikas piedāvājums Latvijā ir samērā plašs. Priecājos arī par mūsu māksliniekiem, kas ir starptautiski zināmi un ar savu vārdu vairo Latvijas prestižu.

Sadzīvīgs jautājums - ko Jūs darāt ikdienā un kāda ir lielākā aizrašanās ārpus darba laika?

-Savu darba jomu papildinu ar regulāru mācīšanos – apmeklēju profesionālos kursus, kā arī zināšanu pilnveidei izmantoju dažādas interneta vietnes. Tas paņem samērā daudz mana brīvā laika. Bez tam apmeklēju jogas nodarbības, bet vasara, protams, nav iedomājama bez peldes jūrā.

Jūs novēlējums koncerta "Mūsu Dziesma" apmeklētājiem.

-Miliet sevi, savus līdzcilvēkus un vietu, kas mums dota dzīvošanai un radišanai!

JĀNIS SPRUKULIS, dzimis Viļakā, Susāju pagasta Meirovas ciemā. Pabeidzis Viļakas mūzikas skolu un līdz armijai strādājis par skolotāju mūzikas skolā. Pabeidzis Rēzeknes mūzikas koledžu un LU Juridisko fakultāti, ir tiesību zinātņu maģistrs.

Septiņi jautājumi par Jāni Sprukuli viņa mātai Ingridai Šaicānei

Pazīstamākā Jāņa dziesma laikam ir "Latgalīte", bet tā nav vienīgā viņa sacerētā dziesma. Varbūt var minēt kādus piemērus? Cik plašs ir Jāņa devums mūzikai?

-Jānis sacerējis aptuveni 30 dziesmas. Populārākās no tām ir "Latgalīte", "Atmiņu lietus", "Tu nebūsi tā", "Ieviedu reibumā", "Vai Tu gribētu", "Jūrnieki aizbrauc pa ūdeni zaļo". Jānis ir ļoti pateicīgs Martai Bārbalei par "Latgalītes" skaisto dzeju.

Jūs visi kopā esat ļoti muzikāla ģimene. Atceramies arī Sprukuļu ģimenes piedalīšanos dziedājo ģimeņu

šovā. Kas ir pamats šai muzikalitātei, no kurienes tā radusies?

-Mūzika mūsu mājās skanējusi vienmēr. Mūsu muzicēšanai un īpašajai mīlestībai pret dziesmu un skaņu vēstures stīgas meklējamas jau droši vien no vectēva, mammaš tēva Mateuša Putilova, puses. Vectēvs spēlēja pašdarinātu kokli un garmošku. Vislabprātāk viņš muzicēja brīvdienas vakaros, kad visi saimniecības darbi bija pabeigti un dvēsele gribēja dziedāt. Tā nu mēs ar brāli Jāni, vēl bērni būdami, klausījāmies vectēva spēlētos valšus un polkas un paši dikti vēlējamies iemēģināt kokles spēli.

Šodien uz mūziku savā ģimenē raugāties kā uz vienojošo un attīrošo spēku. Dziedam gan svētkos, gan ikdienā, jo dziesma veldzē, ļauj sakārtot domas un atbrīvo prātu no mūžīgā skrējiena.

Kavējoties atmiņās par šova laiku - kādas atziņas, iespējas tas deva? Vai vēlreiz piedalītos, ja rastos tāda iespēja?

-Šovs bija neatkarotājama pieredze, kas prasīja gan laiku, gan enerģiju, gan ļoti lielu saliedētību. Tā nav tikai dziedāt un spēlētprasme. Tā ir arī neatlaidība, pacietība, skaidrs mērķis un vīzija. Dalību šovā iniciēja mana meita Sanda. Ideju atbalstīja mans brālis Jānis un izcils, ļoti talantīgs muzikants - brāļa dēls Intars. Tāpēc uz šova atlasī Valmierā devāmies četratā. Dziedāt ģimenes lokā ir viegli, tādēļ arī vēlāk šovā mums pievienojās arī citi radiņi. Taču īpaša mūsu atbalstītāja un radošo ideju ģeneratore, psiholoģe un mentore bija Ineta Lindenberga, par ko esam ļoti pateicīgi un ārkārtīgi augstu novērtējam. Šovā noteikti piedalītos vēlreiz.

Jānis pašlaik ir nedaudz pagājis malā no mūzikas dzīves. Vai tā ir īslaicīga pauzīte, vai gatavošanās brīdis jaunām idejām un dziesmām?

-Šobrīd grūti pateikt, bet ieceru ir daudz.

Vai Jāņa dziesmas, kas skanēs koncertā Viļakā, Jums ir īpašas?

-Dziedāt brāļa sacerētās dziesmas ir liels pagodinājums. Katra no tām ir īpaša. Katrai no tām ir sava stāsts un sava garša. Mājās, Meirovā, visi dzirdējam dziesmu tapšanu uz klavierēm, kuras mūsu vecāki iegādājās jau ļoti sen - laikā, kad Jānis uzsāka mācības Viļakas mūzikas skolā. Dziesmas tapšana ir ārkārtīgi radošs process. Mūzika, izvēlēto skaņu kombinācija ir kā daļiņa no cilvēka paša. Tā bieži vien runā skaļāk par vārdiem.

Vai Jums pašai arī ir sanācis sacerēt kādas dziesmas? Kāda mūzika ir vismīļākā?

-Man pašai nav nācies sacerēt dziesmas. Mana stiprā puse ir vokāls. Kad vēl mācījās 7.klasē, tieši brālis Jānis bija tas, kurš sagatavoja mani pirmajam solo Žiguru kultūras namā, skaistā vasaras ballē dziedāju dziesmu "Staburadze". Vēlāk ar māsiņu Inesi dziedājam kopā ar Aiņa Šaicāna vadīto mūzikas grupu Viļakā. Vistuvākās man ir estrādes un folkloras mūzika.

Jūs novēlējums koncerta "Mūsu Dziesma" apmeklētājiem.

-Visiem koncerta apmeklētājiem novēlu izbaudīt dziesmas un mūzikas maģiju, jo tikai tā ļauj atskārst, cik patiesībā daudz ir pasaulē krāsu un garīgās bagātības, par kuru tik bieži aizmirstam savā ikdienā.

Bilētes uz vakara koncertu un zaļumballi var iegādāties www.bilesuparadize.lv, kā arī Viļakas kultūras namā un Balvu Kultūras atpūtas centrā. Biļešu cena iepriekšpārdošanā: koncerts - EUR 4.00, zaļumballe - EUR 4.00, pārkot uz abiem kopā - EUR 6.00. Biļešu cena uz vietas norises dienā katram pasākumam - EUR 6.00

Lappusi sagatavoja M.Lāpāns

Saglabā senos arodus

Pļaušanas māku ierādīja vectēvs

Tilžēniete SANDRA ARULE vairākus gadus pēc kārtas ar labiem rezultātiem piedalījies pļaušanas sacensībās gan Latvijā, gan savā un kaimiņu pagastos. Jūnija beigās viņa kārtējo reizi ņēma rokās izkapti, lai pierādītu sevi pļaušanas sacensībās Tilžā, un izcīnīja uzvaru sieviešu konkurencē. "Man pļaut patīk," uz jautājumu, vai šādas sacensības vēl modē, atbildēja uzvarētāja.

Pērn pļaušanas sacensības notika Briecuciema pagastā, kur vīriešu konkurencē uzvaras laurus plūca briecuciemieši, bet sieviešu konkurencē – tilžēnietes. Šogad briecuciemieši atteicās no uzvarētāju tiesībām rīkot sacensības savā pagastā un jāva to darīt tilžēniešiem. To uzņēmās kultūras darba organizatore Daiga Lukjanova. Sacensties, lai parādītu savu prasmi siena pļaušanā, bija ar mieru gan gados vecāki, gan jaunāki pļāvēji no vairākiem pagastiem. No vīriešiem sacensībās piedalījās: Laimonis Lotko, Aleksandrs Pakalnis, Gints Cirčenis, Kaspars Pakalnis, Ainārs Logins, Vintars Krakops, Jānis Sisojevs, Andris Logins, Edgars Kuzņecovs, Aigars Ločmelis. Vecākais no viņiem - J.Sisojevs (68 gadi), bet jaunākais - K.Pakalnis (24 gadi). Uzvaru izcīnīja Andris Logins no Tilžas. Sievietes sacensībās piedalījās tikai četras - Sandra Arule, Laima Ločmele, Anna Kaņepe un Veneranda Keiša. Starp viņām naskākā pļāvēja izrādījās S.Arule, arī tilžēniete. Līdz ar to abi ceļojošie kausi pilnībā ir tilžēniešu rokās. Jautājums tikai, vai tie vēl kaut kur ceļos?! "Savulaik pļaušanas svētki Tilžā arī aizsākās. Šeit notika Latvijas pļaušanas čempionāts, ko organizēja "Latvijas Avīze" sadarbībā ar Zemkopības ministriju un pagastu. Pagasta vecākais Pēteris Ozoliņš pats bija pļaušanas entuziasts, brauca pie cilvēkiem, runāja, aicināja, lai piedalās

sacensībās. Kur tik mēs nebijām! Tilžas pagasta komanda brauca pa visu Latviju. Kandavā bijām, Litenē, visas tās vietas pat atminēties nevar. Guvām uzvaras. "Atkal tā Tilža!" niknojās citas komandas. Arī es guvu pirmās vietas, kādreiz varbūt arī otro," Sandra ar prieku atceras dalību sacensībās aizvadītajos gados.

Tagad par Vislatvijas mēroga sacensībām dzirdēts maz. Vai no pagasta būtu kam piedalīties? Vīriešu komandā, - droši vien. Arī sacensībās Tilžā piedalījās vēl gados jauni pļāvēji. Pļaut prot arī vairāki jaunieši, kuru vecākiem ir savas piemājas vai zemnieku saimniecības. Sieviešu, kas pļauj, gan palicis maz, - citas aizņemtas peļņas darbos, citām - veselības problēmas. Sandra strādā par apkopēju Tilžas vidusskolā, tādēļ pie fiziska darba pieradusi, turklāt Tilžā apkopējas pļauj arī skolas apkārtni, ar izkapti gan ne. Sandras vecākiem laukos ir saimniecība, kur nākas palīdzēt un darīt fizisku darbu. "Protams, sienu ar izkapti tagad neviens nepļauj. Bet man patīk apļaut zāli vagu galos. Varbūt kāds to dara ar trimmeri vai kādu citu pļaujamo, bet man patīk pļaut ar izkapti," atklāj sieviete.

Pļaut Sandru iemācīja vectēvs. Ģimenē katram bija sava izkaptis. Viņas bērnībā vēl nebija ne mobilu telefonu, ne datoru, bet Sandrai patika tehniskas lietas - braukt ar motociklu, automašīnu, patika fizisks darbs, sports. Pēc vietējās skolas beigšanas viņu aicināja uz Murjāņu sporta skolu, bet mamma nepalaida. Sandra aizgāja strādāt fermā, lai gan kolhozi drīz vien izputēja. Sandra kļuva par bezdarbnieci, vēlāk atrada darbu skolā par apkopēju. Taču patika uz pļaušanu palikusi. Vienīgi asināt izkapti Sandra nav iemācījusies. Vectēvs neļāva baidoties, ka meitēns var sagriezties, un tā arī palika. Tādēļ tagad viņa to lūdz izdarīt paziņām, kas vēl to pieprot, - Jānim

Tā pati izkaptis. Vairākkārtējā pļaušanas sacensību uzvarētāja Sandra Arule no Tilžas atklāj, ka šī ir tā pati izkaptis, ar ko viņa piedalās pļaušanas sacensībās un nesēn uzvarēja arī Tilžā. Kā balvu par uzvaru viņa saņēma ziedus, vāzīti ar Tilžas zīmolu un baltu lakatiņu. "Lakatiņš noderēs dejojot deju kopā "Viola", smejas Sandra.

Foto - A.Kirsanovs

Streļčam, Jānim Sprudzānam. Vai Ziemeļlatgalē neprasās, lai līdzās maizes cepšanas, aušanas, kalšanas un citām senajām prasmēm tiktu pārmantota un saglabāta arī prasme pļaut un asināt izkapti?!

Baltinavas novada domē

27.jūnija sēdes lēmumi

Saņems noteikto atbildību

Izdarīja grozījumus Baltinavas novada domes 2018.gada 27.septembra lēmumā "Par izmaiņām Baltinavas novada domes deputātu sastāvā un domes pastāvīgo komisiju sastāvā", svītrotot lēmuma 3. punktu un nosakot, ka no 2019.gada 1.jūlija novada domes deputāte Marija Skaba saņems normatīvajos aktos noteikto atbildību par Baltinavas novada deputāta amata pienākumu pildīšanu.

Par dalību kameramūzikas koncertā

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības dalību Valsts Kultūrkapitāla fonda projektā "Kameramūzikas koncerts "Garām slidošie mirkli"" ar kopējām izmaksām 615 eiro (VKKF finansējums 600 eiro, pašvaldības finansējums no Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas apstiprinātiem līdzekļiem - 15 eiro), noslēdzot projekta finansējuma līgumu.

Restaurēs tautas muzikantes cītaru

Atbalstīja Baltinavas novada pašvaldības dalību Valsts Kultūrkapitāla fonda projektā "VKKF mūža stipendiātes tautas muzikantes cītaras restaurācija" ar kopējām izmaksām 510 eiro (VKKF finansējums - 460 eiro, pašvaldības finansējums no struktūrvienībai paredzētiem līdzekļiem - 50 eiro), noslēdzot projekta finansējuma līgumu.

Lūgs aizņēmumu aprikojuma iegādei

Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei atļauju 2019.gadā Baltinavas novada pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizņēmumu 8604,96 eiro apmērā uz 30 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi projekta "Aprikojuma iegāde Baltinavas kultūras namam" īstenošanai. Aizdevuma atmaksu veiks saskaņā ar kredīta atmaksas grafiku. Atmaksu garantēs ar pašvaldības pamatbudžetu.

Lūgs aizņēmumu tautas tērpu iegādei

Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu kontroles un pārraudzības padomei atļauju 2019.gadā Baltinavas novada pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizņēmumu 9310 eiro apmērā uz 30 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi projekta "Tautas tērpu izgatavošana un piegāde Baltinavas jauktajam korim" īstenošanai. Aizdevuma atmaksu veiks saskaņā ar kredīta atmaksas grafiku. Atmaksu garantēs ar pašvaldības pamatbudžetu.

Lūgs aizņēmumu ekspozīciju telpas atjaunošanai

Nolēma lūgt Pašvaldību aizņēmumu un galvojumu

kontroles un pārraudzības padomei atļauju 2019.gadā Baltinavas novada pašvaldībai ņemt ilgtermiņa aizņēmumu 12751,80 eiro apmērā uz 30 gadiem no Valsts kases ar noteikto gada procentu likmi projekta "Baltinavas novada muzeja ekspozīcijas telpu atjaunošana" īstenošanai. Aizdevuma atmaksu veiks saskaņā ar kredīta atmaksas grafiku. Atmaksu garantēs ar pašvaldības pamatbudžetu.

Piešķir līdzekļus grāmatas izdošanai

Piešķir biedrībai "Latgales kultūras centra izdevniecība" no Baltinavas novada pašvaldības pamatbudžeta finanšu līdzekļus 100 eiro apmērā grāmatas "Pēdas dzīves grāmatā" izdošanai pēc līguma par finansējumu noslēgšanas.

Piešķir līdzekļus lidaku mazuļu ielaišanai ezerā

Piešķir Baltinavas novada pašvaldības budžetā ieskaitītos dabas resursu nodokļa finanšu līdzekļus 1176,12 eiro apmērā 3600 vienasaras lidaku mazuļu iegādei un ielaišanai Svētaunes ezerā.

Pieņem zināšanai

Pieņēma zināšanai no šī gada 20.maija līdz 10.jūnijam veiktās Baltinavas novada iedzīvotāju aptaujas par novadu reformu rezultātus. Nolēma par aptaujas rezultātiem informēt novada masu saziņas līdzekļos.

Pārtrauc abonēšanas maksājumus

Nolēma pārtraukt veikt tālruņa LMT pieslēguma tīklā abonēšanas maksājumu no Baltinavas novada pašvaldības līdzekļiem ar 2019.gada 1.jūliju.

Piešķir atvaļinājumu

Piešķir novada domes priekšsēdētājam Sarmītei Taborei vienu ikgadējā atvaļinājuma kalendāro nedēļu no šī gada 4. līdz 10.jūlijam ieskaitot. Domes priekšsēdētājas atvaļinājuma laikā kā papildus pienākumu, aizvietojojam domes priekšsēdētāju, uzdeva veikt domes priekšsēdētājas vietnieci Inesei Siliņai, nosakot darba samaksu 30% apmērā no darba algas.

Atļauj būvēt pirti

Apstiprināja pirts būvniecības ieceri privātpersonai piederošajā nekustamajā īpašumā, būvniecības ieceri saskaņojot ar Viļakas novada būvvaldi.

Atļauj sadalīt īpašumu

Atļāva sadalīt nekustamo īpašumu "Kāpostiņi" 11,4 ha platībā divās zemes vienībās - 3,6 ha meža zeme un 7,8 ha lauksaimniecībā izmantojamā zeme.

Sadala, piešķir nosaukumu un nosaka izmantošanas mērķus

Atļāva no nekustamā īpašuma "Mellenes" atdalīt zemes vienību 2,6 ha platībā, piešķirot jaunizveidotajam nekustamajam īpašumam nosaukumu "Stari". Atdalītajai zemes vienībai noteica zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība. Atlikušajām zemes vienībām saglabāja iepriekš noteiktos zemes lietošanas mērķus.

Pagarina zemes nomas līgumu

Pagarināja ar privātpersonu 2014.gada 23.maijā noslēgto zemes nomas līgumu par zemes nomu uz 10 gadiem, nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Apstiprina publisko pārskatu

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības 2018.gada publisko pārskatu.

Izdarā grozījumus

Izdarīja grozījumus Baltinavas novada domes 2018.gada 29.novembra saistošajos noteikumos Nr.15 "Par sociālās palīdzības pabalstiem Baltinavas novadā", saistošajos noteikumos Nr.16 "Par pabalstu piešķiršanu Baltinavas novadā". Apstiprināja Baltinavas novada domes 2019.gada 27.jūnija saistošos noteikumus Nr.9; Nr.10 "Grozījumi Baltinavas novada domes 2018.gada 29.novembra saistošajos noteikumos Nr.15; Nr.16".

Izdarā precizējumus

Izdarīja precizējumus Baltinavas novada domes 2019.gada 30.aprīļa saistošajos noteikumos Nr.5 "Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtība Baltinavas novadā". Apstiprināja precizētos Baltinavas novada domes 2019.gada 30.aprīļa saistošos noteikumus Nr.5 "Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtība Baltinavas novadā".

Izdarā grozījumus zemes nomas līgumā

Izdarīja grozījumus 2019.gada 30.aprīļa domes lēmumā "Par zemes nomas līguma pagarināšanu" ar privātpersonu, nomā nododamās zemes platības apjomu nosakot 4,5 ha.

Lauž zemes nomas līgumu

Atteica pagarināt 2014.gada 23.maija zemes nomas līgumu par zemes gabala nomu un vienpusēji lauza 2009.gada 30.marta zemes nomas līgumu ar 2019.gada 1.jūliju.

Simulācijas spēle bērniem

Šovasar Viļciemā dzīvoja indiāņi

Aizvadītajā nedēļā Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra pagalmā slējās vīgvami un spindza indiāņu loku raidītās bultas. Jau ceturto gadu notiekošā simulācijas spēle "Viļciems" šoreiz izvērtās neierastākā formātā – tās dalībnieki mācījās nevis naudas pelnišanas un tērēšanas noslēpumus, bet gan, pārņemot par Ziemeļamerikas indiāņiem, apguva dažādas dzīvē noderīgas iemaņas.

Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra vadītāja MADARA JEROMĀNE uzsver, ka ceturtajā simulācijas spēles "Viļciems" norises gadā vēlējas pārmaiņas, tādēļ ierastais ciema formāts, kurā dalībnieki mācījās pelnīt naudu un plānot savu budžetu, pārvērtās par indiāņu apmetni: "Šoreiz nolēmām kaut ko mainīt, jo iepriekšējo tematiku bērni jau izspēlējuši agrākajos gados. Simulācijas spēle vienmēr radījusi gandarījuma sajūtu tās organizatoriem, jo tā ir prieka sagādāšana citiem. Tajā pašā laikā tā ir liela atbildība un izaicinājums, jo katru gadu jāizplāno kaut kas jauns un nebijis."

Nedēļas laikā 25 skolēni un 13 organizatori (vietējie jaunieši) izveidoja īstu indiāņu apmetni. "Priecē, ka ideju bija pat vairāk nekā spēles dalībnieku, ja tikai būtu bijis vairāk laika tās visas realizēt...", par dalībnieku aizrautību priecājās M. Jeromāne. Sadalījušies piecās ciltis, izgatavojuši katras cilts karogu un indiāņu pases, bērni kopā ar jauniešiem no lupatām un zariem uzmeistaroja arī vīgvamus un zirgus, lokus, bultas, košas galvas rotas un aproces, pārņemot par īstiem Ziemeļamerikas iedzīvotājiem. Veicot katru darbu, viņi sacentās un pelnīja punktus, ko apkopoja nedēļas noslēdzošajā pasākumā, tā noskaidrojot, kura indiāņu cilts izrādījies visstiprākā.

Nevienam dienu bērni negarlaikojās. Ar aizrautību viņi pārvarēja šķēršļu joslas, azartiski šāva mērķi bultas, batikvoja krekliņus, lai izveidotu katras cilts pārstāvim atbilstošu apģērbu, meklēja indiāņu dārgumus, veica dažādus eksperimentus, darināja vēlēšanu urnas un darīja daudz ko citu. "Lai gan šoreiz spēlē neizmantojām Viļciema naudu, bērni ieguva citas dzīvē svarīgas zināšanas un iemaņas," uzsver M. Jeromāne. Piemēram, lai pārbaudītu, kā bērni ievēro likumus, trešdien Viļciemā ieradās novada pašvaldības policists, kurš pārbaudīja katru indiāņu pasi, kā arī pirms paredzētās loku šaušanas pastāstīja par ieroču lietošanas noteikumiem.

Organizatoru komandā darbojās Viļakas Jauniešu iniciatīvu centra aktīvākie jaunieši, kuri ar atbildības sajūtu veica savus pienākumus, cenšoties rast pieeju dažāda vecuma bērniem, rūpējās par viņu labsajūtu un ieguldīja pamatīgu darbu aktivitāšu plānošanā un īstenošanā. Katrs jauniešs uzņēmās sev tikamākos pienākumus, taču darīja arī ne tik patīkamus darbus. Ne vienmēr bija viegli nedēļas garumā celties agrāk un savu brīvo laiku veltīt "Viļciema" realizēšanai.

16-gadīgā KEITA EMĪLIJA ORLOVSKA spēles organizēšanā iesaistās jau trešo gadu: "Man tas šķiet interesanti un lietderīgi, turklāt tādējādi krāju brīvprātīgā darba stundas. Man patīk palīdzēt cilvēkiem. Tas sniedz prieku un pieredzi, paverot jaunas iespējas arī man pašai. Tas ir interesantāk, nekā sēdēt mājās." Keita Emīlija uzskata, ka šī gada spēles lielākais ieguvums bija iemācīt bērniem strādāt komandā.

Arī 16-gadīgā KINTIJA BIZUNE, kura bija atbildīga par "Takali" cilts indiāņiem, apgalvoja, ka tā ir lieliska pieredze saskarsmē ar bērniem: "Nav viegli. Jāmeklē nodarbes, kas katram no viņiem vairāk interesē. Gadās, ka kādam uzdoto darīt nepatīk, tad jāmacās saprast, kā labāk viņu iesaistīt un ieinteresēt." Kintija uzskata, ka šeit iegūtās zināšanas viņai noderēs nākotnē, piemēram, pieskatot mazo brāļa meitu.

Trešdien palīgā izgatavot lokus steigza arī divi 18-gadīgi puīši RAIVO ORLOVSKIS un SANDIS LEITENS. "Sākumā lazdas zaram abos galos jāizgreb grope, kurā iesien auklu. Tad lazdu saliec un kārtīgi nospriego auklu," loka izgatavošanas noslēpumus atklāja Raivis un Sandis. Viņi gan neslēpa, ka šādu darbu veic pirmo reizi. Jaunieši pastāstīja, ka arī paši savā bērnībā labprāt būtu piedalījušies šādā simulācijas spēlē, jo izskatās, ka bērniem šeit iet ļoti jautri: "Vismaz viņiem nav jāsež un jāgarlaikojas mājās."

Pirmo reizi palīgā organizēt spēli pieteicās 18-gadīgā ELĪNA MARTINOVA: "Iepriekšējos gados sociālajos tīklos redzēju, ka šeit ir ļoti interesanti, un man arī gribējās iesaistīties. Turklāt draudzenes jau šeit darbojās. Tā ir iespēja lietderīgāk pavadīt

Foto - no personīgā arhīva

izveidota jauka tradīcija. Nu jau simulācijas spēles "Viļciems" rīkošana Viļakas novadā kļuvusi par jauku ikvasaras tradīciju. Ciemam ir arī savs karogs, kas katru vasaru tiek uzticēts jaunajiem dalībniekiem. Lai gan šogad spēlētājiem mazliet nepaveicās ar laika apstākļiem, tas nemazināja aizrautību, ar kādu bērni un jaunieši iesaistījās *indiāņu* spēlēšanā.

Foto - A. Kirsanovs

Izgatavo bultu.

Medņevietis Kristers Babāns, savā indiāņu cilti saukts par Runčuku, ir pieredzējis spēles dalībnieks, jo tajā iesaistās jau trešo gadu. Trešdien pūsis citīgi darināja bultas, lai piedalītos loka šaušanas sacensībās. Būdamis cilts "Čaklie rumpīši" virsaitis, katram uzdevumam pūsis pievērsās ar lielu atbildības sajūtu. "Te viss ir interesanti, man te viss patīk," apgalvoja Kristers piebilstot, ka sevišķi aizrautīgi esot meistarotjs vīgvamam.

uzdevumam pūsis pievērsās ar lielu atbildības sajūtu. "Te viss ir interesanti, man te viss patīk," apgalvoja Kristers piebilstot, ka sevišķi aizrautīgi esot meistarotjs vīgvamam.

Foto - A. Kirsanovs

Indiāņiem arī ir pases. 12-gadīgā Raivita (centrā) lepojas ar pašas uzzīmēto indiāņu pasi, ko vienmēr nēsā līdzī. Pasē norādīts cilts nosaukums, tās ipašnieka vārds un paraksts.

vasaru, iegūt jaunu pieredzi sev un palīdzēt bērniem." Jauniete atklāja, ka šajā nedēļā arī pati apgūvusi jaunas zināšanas, piemēram, kā uzcelt vīgvamam vai uztaisīt loku un bultas.

Noslēguma dienā bērni atskatījās uz nedēļā paveikto, dalījās priekos ar vecākiem, kopīgi iesaistījās sportiskās aktivitātēs, zīmēja hennas tetovējumus, apgleznoja sejas,

Foto - A. Kirsanovs

Jātrāpa mērķi. 10-gadīgā Laine Milakne (foto - pirmā no labās), kura simulācijas spēlē piedalās katru gadu, bija nedaudz sarūgtināta, ka nekādi neizdevās trāpīt desmitniekā. Lai gan šaut ar loku viņa mēģināja pirmo reizi mūžā, Laine bija stingri nolēmusi apgūt šo prasmi, tāpēc katru reizi mēģināja ar jaunu sparū. "Mājās īsti nav ko darīt, bet šeit ir jautri. Te piedalās arī mana draudzene un vairākas māsiņas," iemeslus, kādēļ katru gadu ar nepacietību gaida simulācijas spēli, atklāja meitene.

Foto - A. Kirsanovs

Indiāņu mājoklis. Bērni apguva daudzas jaunas prasmes, piemēram, kā uzbūvēt indiāņu vīgvamam vai nobatīkot krekliņu, bet galvenais - mācījās darboties komandā.

darināja sapņu ķērājus un izbaudīja piepūšamo atrakciju priekus. Simulācijas spēles vadītāja Madara Jeromāne saka lielu paldies ikvienam jauniešim un vecākiem, kuri ieguldīja savu laiku un izdomu, lai bērniem būtu lieliska nedēļa, kas sagādājusi prieku arī pašiem organizatoriem: "Bez jums šīs aktivitātes nebūtu iespējams īstenot!"

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Skolotāji papildina zināšanas

Mācās un lasa lekcijas Vasaras akadēmijā

No 1. līdz 3.jūlijam Drabešu Jaunajā pamatskolā notika Mūzizglītības un kultūras institūta VITAE rīkotā Vasaras akadēmija "21.gadsimta prasmes 21.gadsimta mācību stundā".

Vasaras akadēmijā kā lektore piedalījās Balvu Valsts ģimnāzijas direktore, Mūzizglītības un kultūras institūta VITAE lektore Inese Paidere. Mācībās piedalījās apmēram simts Latvijas skolu vadītāji, viņu vietnieki, metodiķi, skolotāji. Kursos piedalījās arī izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska, kura kopā ar pedagogiem modelēja trīs dažādas mācību stundu modeļus mācību procesa dažādošanai. Lekcijas trīs dienu garumā apmeklēja Balvu pamatskolas direktore Larisa Krištopanova. Pedagogi varēja darboties profesionālās pilnveides programmā, kā arī apmeklēt sešpadsmit dažādas darbnīcas, piemēram, "Kritiskās domāšanas stratēģijas stunda", "Paradumu maiņa - ceļš līdz savai uzvarai", "Mācību stunda alternatīvās izglītības pieejās", "Jaunieši un mūsdienu tehnoloģijas" un citas.

Lai jaunieši būtu konkurētspējīgāki

"Kursu laikā tika aktualizēts 21.gadsimta prasmiņu koncepts, mācību uzdevumu, dažādu pedagoģisko stratēģiju un pieeju sniegtās iespējas 21.gadsimta prasmiņu attīstīšanā. Nodarbību "Klases audzinātājs un personiskā līderība" vadīja Balvu Valsts ģimnāzijas direktore Inese Paidere, tā popularizējot Balvu Valsts ģimnāzijas pieredzi programmas "Līderis manī" īstenošanā. Mēs varam lepoties, ka Balvu Valsts ģimnāzija ir viena no sešpadsmit Latvijas skolām, kur īsteno minēto programmu, tā padarot Balvu novada jauniešus konkurētspējīgākus," uzskata LARISA KRIŠTOPANOVA. Viņa par galveno ieguvumu uzskata aktualizētās zināšanas par 21.gadsimta mācību stundas konceptu, jo 2020.gadā tiek uzsākta jaunā standarta īstenošana, kurai Balvu pamatskola principā ir jau gatava, jo pedagogi nepārtraukti mācās. Skola ir viena no 30 Latvijas izglītības iestādēm, kur kursus par starpdisciplinārām nodarbībām vadīs pedagoģijas doktore Karine Oganisjana. Pašlaik tiek saskaņots laiks kursiem par atbalstu pozitīvai uzvedībai. Tāpat L.Krištopanova piebilda, ka Balvu novada pedagogiem ir dota vienreizēja iespēja mācīties tepat uz vietas - Balvu Valsts ģimnāzijā, kas piedāvā ļoti kvalitatīvas nodarbības visa mācību gada garumā, pieaicinot profesionālus lektorus, piemēram, Rolandu Ozolu, Karini Oganisjanu, Zandu Rubeni, Kristīni Paisumu un citus. "Kursi Drabešos deva iespēju iepazīt senatnīgo Āraišu apkārtni, piedalīties nūjošanas un dziedinošās vingrošanas meistarklasēs, ko vadīja Zinaida Logina, kā arī kopā ar Latvijas pedagogiem diskutēt par aktualitātēm izglītībā. Šāda veida kursi jeb Vasaras akadēmija tiek organizēti jau trešo gadu, jo Latvijas pedagogi ir gatavi pārmaiņām," uzskata Balvu pamatskolas direktore.

Klases audzinātājs un personiskā līderība

Par šo tēmu pedagogiem stāstīja Balvu Valsts ģimnāzijas direktore INESE PAIDERE un Rīgas Juglas vidusskolas skolotāja IEVA KALNIŅA, programmas "Līderis manī" treneres. Viņas sniedza atbildes, kā klases audzinātājs var veicināt skolēnu personīgo izaugsmi, attīstot viņu personisko līderību, kādā veidā personiskā līderība vislabāk palīdz klases audzinātājam vadīt bērnu mācīšanos un citiem jautājumiem. Stīvens R.Kovejs ir teicis: "Ja vēlaties nelielas izmaiņas, mainiet savu uzvedību; ja vēlaties strauju, kvalitatīvu lēcieni, mainiet savu redzējumu." Tāpēc svarīgi, kā pedagogi strādā paši ar sevi, jo tieši no tā atkarīgs, cik veiksmīgs būs viņu darbs ar bērniem. "Lai bērniem varētu ieguldīt maksimāli daudz, mums jābūt gudriem un stipriem pašiem. Kad tu kā audzinātājs redzi, kā bērns progresē mācībās, uzlabojas viņa sekmes un raksturs, tas skolotājam ir liels gandarījums," teica Inese Paidere. Viņa pastāstīja, ka skolēnu vidū veikta aptauja, lai noskaidrotu, kā viņiem patīk programma "Līderis manī", un vairāk nekā 80% no skolēniem atbildēja pozitīvi. "Ar paradumu praktizēšanu bērni strādā pie sava rakstura pilnveides, daudz mācās arī skolotāji. Ieguvums ir abpusējs," teica lektore. Sākotnēji iepazīt šo programmu viņa devās uz Skotiju, un nu jau gadu to ievieš savā skolā. Uz jautājumu, kas ir lasījusi Stīvena R.Koveja grāmatu "Ļoti veiksmīgu cilvēku 7 paradumi", zālē pacēlās vairākas rokas. Inese mudināja vasarā arī citus skolotājus atrast un izlasīt šo grāmatu, lai varētu kļūt efektīvāki gan darbā, gan personīgajā dzīvē. Arī

Balvu pamatskolas direktore Larisa Krištopanova kopā ar kolēģēm. Vasaras akadēmijā trīs dienu garumā viņa apmeklēja vairākus lekciju ciklus, lai vispirms pilnveidotu sevi, gūtu jaunas zināšanas un pieredzi, bet, sākoties jaunajam mācību gadam, zināšanas nodotu saviem skolotājiem. Mācību noslēgumā pedagogi, arī Larisa, saņēma apliecinību par profesionālo pilnveidi.

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

leva Kalniņa veļk līdzības ar koku. Lektore uzsvēra, ka koks ir cieši saistīts ar cilvēka dzīvi. "Arī mēs iesakņojamies kādā vietā, saucam to par dzimto un laižam saknes tur, kur mums augsne ir vislabvēlīgākā. Mēs izplešam zarus, lapojam, dodam augļus, dzenam atvases. Tieši tā kā septiņu paradumu koks, kas ir programmā "Līderis manī", tā arī mūsu dzīvē kokam ir liela nozīme. Filozofe Skaidrīte Lasmane akcentē vārdu 'PATS'. Latviešu folklorā lielākā vērtība ir tam cilvēkam, par kuru var teikt - viņš pats! Kā latviešu tautasdziesmā "Man pašam kungam būt./Man pašam arājam". Tas ir cilvēka vērtības vārds, kurš ir arī šajā programmā, jo viss, kas dzīvē notiek, sākas ar vārdu 'pats,'" teica Ieva Kalniņa.

katram sev atbildēt uz jautājumu, kas tad ir līderis? Vēl var pajautāt, vai esi laimīgs? Dzīvē, darbā, skolā? "Esmu pārliecināta, ka cilvēkiem nav cita svarīgāka uzdevuma dzīvē kā būt 100% laimīgiem. Katram pašam ir svarīgi pacensties saprast, kas dara laimīgu, jo tā ir cilvēka misija. Neviens cits par to nav atbildīgs - ne darba devējs, ne skola, ne vecmāmiņa. Tikai es pats. Pašam ir jāuzņemas atbildība par to, lai es būtu laimīgs cilvēks," vēstīja kāds slaidis ar personāla vadības ekspertes Daigas Ērgles atziņu.

Piedalās sarunās ar izglītības ministri

Pirms Vasaras akadēmijas atklāšanas notika Mūzizglītības un kultūras institūta VITAE valdes locekļu un lektoru tikšanās ar izglītības ministri Ilgu Šuplinsku, lai pārrunātu aktualitātes VITAE darbībā. Viņi nodarbojas ar pedagoģu profesionālo pilnveidi un aizvadītajā gadā ir izstrādājuši apmēram deviņus tūkstošus profesionālās pilnveides apliecinājumus. Inese Paidere uz šo sarunu bija uzaicināta kā programmas "Līderis manī" lektore. "Ministre vēlējas uzzināt ko vairāk par šo programmu. Atbildēju un skaidroju, kā tieši ar šo programmu var strādāt audzināšanas stundās," saka I.Paidere. Vēl jautājums, kas izskanēja sarunās ar ministri, bija par skolu direktoru rotāciju. "Ik pēc pieciem gadiem

Foto - Z.Logina

Inese Paidere atklāj savus izaicinājumus. Viņa mājās pie ledusskapja pielikusi zīmīti, kur vārdu "nevar" pirmie divi burti ir nosvītroti, atstājot vārdu "var". "Kādā brīdī tu saproti, ka var šo vārdu aizvietot ar citu - izdarišu, paveikšu, sakārtošu," saka Inese.

direktori rotē - dodas strādāt uz citu skolu... Tas mani radīja pamatotas pārdomas. Latvijā, ministresprāt, ir direktori, kuri, sakārtojuši sava darba pamatus, uz inovācijām un jauno izglītībā skatās noraidoši. Mainās skolēni, un skolu vadības pārstāvjiem jāmainās tiem līdzīgi, ieviešot skolā jauninājumus. Radās jautājums - kā tas skar ģimenes? Nav noslēpums, ka skolu skaits nākotnē Latvijā samazināsies, un tad iznāk, ka piecus gadus cilvēks strādā, piemēram, Balvos, nākamajos piecus - Ventspilī? Ministrei uz šiem jautājumiem vēl nav atbilžu, tāpēc arī šī diskusija un abpusēja dažādu viedokļu uzklauššana," stāsta Inese Paidere. Ministre Ilga Šuplinska tikšanās laikā paudusi uzskatu, ka skolotājiem 21. gadsimtā jābūt drosmīgiem, jābūt personībām. Jo drosmīgs neizpaužas tikai piketos, kad skolotāji cīnās par lielāku atalgojumu. "Ja pedagogs Latvijā strādā vienu likmi, viņam nav par ko paēst, bet ir laiks gatavoties kvalitatīvam darbam. Ja pedagogs strādā divas likmes, viņam nav kad paēst un nav laika gatavoties arī stundām. Atklāts ir jautājums, vai Latvijā būs tāds finansēšanas modelis, lai pedagogs ar vienu likmi, kā tas ir Somijā un citās valstīs, varētu saņemt tik, lai pietiktu laika gan paēst, gan domāt par sava darba kvalitāti un pašizaugsmi. To dariju zināmu arī ministrei," pastāstīja Inese Paidere.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Studiju gadi – zināšanu un pieredzes laiks

Apgūt savu profesiju un atrast īsto vietu dzīvē

Vidusskolu absolventiem šis ir izvēles un gaidīšanas laiks, kad jāizlemj, kuru no augstskolu piedāvātajām programmām izvēlēties, jāpiesakās studijām un jāgaida rezultāti par studiju vietas iegūšanu. Tāda mazliet nedroša, bet tajā pašā laikā cerību pilna vasara, kas paver ceļu uz lielo dzīvi. Iedrošinājumam un iedvesmai topošajiem studentiem piedāvājam ieklausīties pārdomās un pieredzē, ko pauž divas jaunietes no Rugāju puses, kuras arī pirms dažiem gadiem atradās krustcelēs, izvēloties turpmākās dzīves ceļu.

Saņem Izcilības stipendiju

Šovasar priecīgu ziņu par piešķirto Izcilības stipendiju saņēma Rīgas Stradiņa universitātes studente MADARA PAIDERE.

Stipendijas apmērs ir 2000 eiro, kurus izmaksās 10 mēnešu laikā, un "Olainfarm" nodrošinās arī mēnesi ilgu praksi savā uzņēmumā. "Bridī, kad ieraudzīju e-pastu ar apstiprinājumu par stipendijas iegūšanu, biju ļoti pārsteigta un sākumā pat tam isti neticēju, jo varu teikt, ka mani studiju biedri tiešām ir ļoti gudri un zinoši jaunieši. Ņemot vērā, ka gandrīz visu pretendentu vidējās atzīmes bija apmēram 9, tad principā visu izšķīra intervija," atceras Madara.

Madara studē Rīgas Stradiņa universitātes Farmācijas fakultātē. Šobrīd jau gandrīz noslēdzies ceturtais studiju gads un palicis vēl viens gads līdz farmaceita grāda iegūšanai. "Mācību process nav viegls, bijušas ļoti daudzas negulētas naktis, ko galvenokārt sagādā lielais mācību materiāla apjoms, kas jāapgūst salīdzinoši īsā laika posmā, tomēr šajā laikā ir pierādījies tas, ka nekas nav neiespējams, atliek tikai darīt," atzīst studente. Izvērtējot apgūstamās zināšanas, Madarai tuvākie priekšmeti ir farmakoloģija un farmakoterapija, kas tieši raksturo medikamentu iedarbību cilvēka organismā un to pielietojumu dažādu saslimšanu ārstēšanā: "Kopumā studiju process ir ļoti interesants, ar dažādām nodarbībām un laboratorijas darbiem, kuros esam darījuši visu iespējamo, sākot no tablešu presēšanas, krēmu un citu zāļu formu pagatavošanas pašu rokām, līdz zāļu vielu noteikšanai urīna vai pārtikas paraugos."

Interese par ķīmiju Madarai radās kopš laika, kad to sāka mācīt skolā. Viņa saka paldies skolotājai Veltai Učelniecei, kura pamanīja, ka ķīmija padodas, un ieguldīja diezgan lielu darbu, lai papildinātu jaunietes zināšanas arī ārpus mācību stundām. Vidusskolā bija jāsāk domāt, kur tad šis

zināšanas varēs turpmāk izmantot. "Sapratu, ka kļūt par ārsti nevēlos, izvēle svārstījās starp farmāciju un ķīmijas tehnologa profesiju, bet šobrīd varu teikt, ka esmu izdarījusi pareizo izvēli, jo farmācija Latvijā ir ļoti perspektīva nozare, it īpaši jaunajiem speciālistiem. Kā teikusi mūsu fakultātes dekāne Dace Bandere, farmācijā bezdarba nav, un tā tas tiešām arī ir, jo ir ļoti izteikts speciālistu deficīts, līdz ar to pat studenti darba tirgū ir pieprasīti," atklāj Madara.

Madara jau vairāk nekā gadu paralēli pilna laika studijām strādā arī aptiekā, kas labi papildina mācību procesu, ļaujot uzreiz pielietot iegūtās zināšanas praksē, kā arī palīdz uzzināt no praktiskā viedokļa to, kas dažreiz netiek pieminēts universitātē. Ņemot vērā, ka jāatvēl laiks gan nodarbībām, gan darbam, gan patstāvīgam mācību procesam, brīvā laika jaunietai ir salīdzinoši maz. Tas galvenokārt pāriet aktīvā atpūtā, satiekot draugus un, protams, dodoties ceļā no Rīgas uz mājām.

Runājot par nākotnes plāniem, Madara atzīst, ka tas ir pēdējā laika sarežģītākais jautājums. Iespēju ir ļoti daudz – darbs rūpniecībā, zāļu formu izstrādē, pētniecība, farmaceitisko kompāniju pārstāvniecības, kliniskā farmācija, darbs analītiskajās laboratorijās dažādās iestādēs, - ir tikai jāsaprot, ko no tā visa viņa pati vēlas darīt. "Zinu to, ka vēlos pamēģināt strādāt ne tikai aptiekā, bet noteikti izmēģināt arī citas farmācijas jomas. Pēc prakses "Olainfarm" noteikti arī zināšu, vai vēlos strādāt šāda veida uzņēmumā. Šobrīd daudz svarīgāki ir tuvāki nākotnes plāni, kā,

Foto - no personīgā arhīva

Līguma parakstīšanas pasākumā. Konkursā vērtēja talantīgo un mērķtiecīgo farmācijas studentu, arī Madaras Paideres (vidū), vidējās atzīmes, CV un motivācijas vēstules. Gala lēmumu par Izcilības stipendiju piešķiršanu pieņēma pēc intervijas.

piemēram, universitātes absolvēšana. Lai to realizētu, priekšā vēl ir diezgan daudz darāmā," secina jaunieta.

Studentei tikko kā beigusies vasaras sesija, tāpēc, kā pati atzīst, ļoti gribas vienkārši atpūsties: "Šajā vasarā draugi ir parūpējušies par vairākiem skaistiem notikumiem, kuros, protams, piedalīšos. Ceru arī aktīvāk pievērsties sava pētnieciskā darba izstrādei."

Madara saka paldies ne tikai skolotājai V. Učelniecei, bet arī citiem Rugāju novada vidusskolas skolotājiem, jo studiju procesā, it īpaši pirmajos kursos, ļoti novērtēja tās zināšanas, kas bija dotas vidusskolā: "Pēc iegūtajiem rezultātiem sapratu, ka tās nav sliktākas, salīdzinot arī ar labākajām Rīgas skolām. Protams, paldies arī ģimenei un draugiem, jo tieši viņi jau visbiežāk uzklausa manu *čikstēšanu* par to, cik atkal daudz jāmacās."

Bioloģijas studijas jau aiz muguras

VIRDŽINIJAI VĪCUPAI šovasar, kad absolvēta Latvijas Universitāte, sajūtas ir divējādas, jo ir gan prieks par sasniegto mērķi, gan nopietnas pārdomas par nākotni.

Pēc vidusskolas absolvēšanas, izvēloties studiju programmu, Virdžinija ilgi nedomāja, kur iesniegt dokumentus, jo zināja, ka vēlas studēt tieši bioloģiju, ko piedāvā divas augstskolas - Latvijas Universitāte un Daugavpils Universitāte. Jaunietei uzņēma gan vienā, gan otrā augstskolā, tomēr izvēlējās Rīgu, jo tur dzīvo radnieki un draugi.

Jaunieta, atceroties studiju gadus, atklāj, ka katrs no tiem bija ar savu šarmu: "Pirmais gads ir pats interesantākais, jo apgūsti jaunu pieredzi un saproti, kā strādā mācīšanās sistēma, kā plānot savu laiku, kurus studiju kursus izvēlēties atbilstoši savām interesēm. Otrajā studiju gadā aizvien vairāk kursu kļūst specifiskāki, studenti raksta kursa darbus. Trešais gads, manuprāt, ir pats vērtīgākais un nozīmīgākais, jo uzsvars tiek likts uz bakalaura darba rakstīšanu, iegūstot vērtīgu pieredzi." Studiju laikā, īpaši pirmajā gadā, ļoti svarīgs ir vecāku atbalsts, jo mācību slodzes dēļ nevar atļauties strādāt. Protams, ļoti svarīgs bija ģimenes, īpaši mammas atbalsts, kura atzina par pareizu meitas vēlmi sekot savam sapnim - studēt Bioloģijas fakultātē. Tāpat svarīga ir sajūta, ka tuvinieki ir ar tevi bridī, kad jākarā eksāmens, kad jāaizstāv bakalaura darbs un no uztraukuma trīc rokas, tā dod spēku un iedrošinājumu.

"Man galvenais bija studēt to, kas interesē un sagādā prieku, nevis meklēt, kur varētu labi nopelnīt," uzsver Virdžinija. Kopš bērnības viņas interesi piesaistīja viss, kas saistās ar dabu - augi, dzīvnieki, dabas procesi. Radās vēlme izprast dabu dziļāk, rast atbildes uz tādiem jautājumiem kā, piemēram, kāpēc flamingo ir rozā krāsā, kā rodas zibens utt.

Skolotājas Lolitas Krēbses vadītās bioloģijas stundas radīja jaunietai vēl lielāku interesi par šo mācību priekšmetu. "Pateicoties viņas atbalstam un pamudinājumam, skolas gados vairākkārt piedalījos konkursā "Pazīsti savu organismu", kurā ieguvi 1. vietu reģionā un iespēju piedalīties konkursā valsts līmenī, kā arī vairākas reizes piedalījos bioloģijas olimpiādē, kurā arī guvu pozitīvus rezultātus," atceras Virdžinija. Studiju gados kādu laiku viņa bija iesaistījusies savas fakultātes pašpārvaldē, kā arī palīdzēja organizēt "Jauno biologu skolu", kas ir pasākums vidusskolēniem, kuru arī pati kādreiz apmeklēja.

Ar patīkamām emocijām jaunieta atceras praksi pēc 1. kursa LU prakses bāzē Kolkā, kur mēneša laikā apguva praktiskas zināšanas par biologa darbu, kā arī lielu daudzumu augu, sūnu un koku nosaukumu latīņu valodā. Savu bakalaura darbu par ozolu slimību, kas izraisa to kalšanu, viņa izstrādāja Latvijas valsts mežzinātnes institūtā "Silava", kurā guva interesantu pieredzi. Darba mērķis bija apskatīt, kādas sēnes iespējams atrast ozolos Latvijā, un vai šīm sēnēm varētu būt saistība ar akūtās ozolu kalšanas sindromu.

Šobrīd Virdžinija strādā darbu, kas nav saistīts ar bioloģiju, lai arī vēlas atrast kaut ko savai jomai atbilstošāku: "Nodarbošanās saistās ar garšīgu un skaistu kafijas dzērienu pagatavošanu, bet nedomāju, ka to vēlos darīt visu dzīvi. Darbs šajā jomā ir izdevīgs, jo studiju laikā grafiku var sastādīt tā, lai varētu apvienot mācības ar darbu, kas ir ļoti svarīgi katram studentam."

Pašlaik jaunietai vēl nav izveidojusies skaidra vīzija par saviem tuvākajiem nākotnes plāniem, bet tie visticamāk būs kaut kur Rīgas pusē, jo tur ir vairāk darba iespēju apgūtajā profesijā. Protams, nekad nevar izslēgt domu, ka dzimtajā pusē atradīsies nodarbošanās, kas būs domāta tieši viņai.

"Jauniešiem novēlu sekot savai sirdij. Noteikti izvēlieties studēt

Foto - no personīgā arhīva

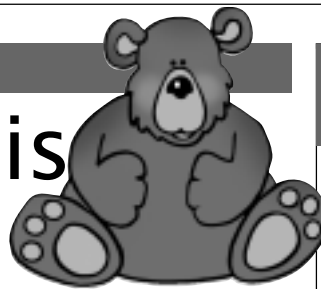
Apsver domu turpināt studijas. Virdžinija pieļauj, ka turpinās studēt maģistrantūrā, jo tas palīdzēs iegūt lielāku izpratni par dzīvi un darbu nākotnē.

ko tādu, kas jums patiešām interesē. Ja tādu lietu ir daudz, nebaidieties dokumentus iesniegt vairākās vietās, jo vienmēr ir labāk, ja ir iespēja izvēlēties, turklāt nekad nevar zināt, vai izdosies iekļūt izvēlētajā studiju programmā, jo varbūt liktenis jums ir sagādājis pavisam ko citu," saka augstskolas absolvente.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Ķepainis ar pilnu puncu

Bērzkalnes pagastā lācis izposta bišu stropus

Izpostītās bišu saimes. Dažviet uz bišu stropiem redzami plēsumi no lāča zobiem un skrāpējumi no meža dzīvnieka droši vien visnotaļ asajiem nagiem. Jāuzsver, ka Krimināllikuma 185.panta pirmā daļa par svešas mantas tišu iznīcināšanu vai bojāšanu paredz brīvības atņemšanu uz

laiku līdz diviem gadiem vai islaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai naudas sodu. Tiesa, maz ticams, ka pie huligāniskajām darbībām vainojamais lācis kādreiz nonāks uz apsūdzēto sola. Lai arī notikušā rezultātā nodarīti materiāli zaudējumi un iznīcināti teju visi meža placī esošie bišu stropi, humoru, optimismu un apņēmību nezaudē arī Jānis Frīdenbergs: "Ir jāatjauno astoņas bišu saimes. Turpināsim strādāt!"

"Tā ir pirmā reize, kad manā bišu dravā ienāca lācis. Sākotnēji par šo faktu biju visnotaļ gandarīts. Savukārt, kad sāku apzināt četrkājainā ķepaiņa nodarītos materiālos zaudējumus, eiforija ātri vien pazuda," stāsta Balvu pagasta iedzīvotājs JĀNIS FRĪDENBERGS, kurš aizvadītajās dienās piedzīvoja pagalam nepatīkamu pārsteigumu. Lācis pilnībā izpostīja viņam piederošos un mežā izvietotos astoņus bišu stropus, neskartus atstājot tikai divus. Nekas no izpostītā praktiski vairs nav atjaunojams.

Stompaku purvā dzīvo divi lāči

J.Frīdenbergs, kurš ar biškopību nodarbojas jau teju 30 gadus un mūspusē labi pazīstams arī kā BišuJānis, par notikušo uzzināja no mežsarga. Kurš huligāns to varēja paveikt? Abi vīri gan ātri nosprieda, ka pie notikušā vainojama nevis jaunprātīga cilvēka rīcība, bet gan neviesmīlīgs lācis. Turklāt ļoti iespējams, ka lāča plānos ietilpst savu nozieguma vietu apciemot vēlreiz un darbiņu pabeigt līdz galam – iznīcināt arī pārējās divas neskartās bišu saimes. Tas gan viņam neizdosies, jo J.Frīdenbergs pēc notikušā izglābis visu, kas vien glābjams – drošā vietā nogādājis arī divus lāča ķepas neskartos stropus. "Uzrakstīju arī iesniegumu kompensācijas saņemšanai par zaudējumiem, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo un nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītiem būtiskiem postījumiem. Tāpat par notikušo ziņoju Dabas aizsardzības pārvaldei, kuri noorganizēja komisiju trīs, četrus cilvēku sastāvā. Pagājušajā otrdienā komisija atbrauca apskatīt notikuma vietu un sastādīja aktu. Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" vadošais pētnieks Jānis Ozoliņš pastāstīja, ka Viļakas novadā esošajā Stompaku purvā dzīvo divi lāči. Viens no tiem purva apkārtnē mitinās jau kopš apmēram 2002.gada. Speciālisti tur izvietojusi arī četras lamatas, ar kuru palīdzību grib iegūt lāču spalvas. Tas tādēļ, jo ar spalvu palīdzību var noteikt lāča vecumu un citu informāciju. Interesanti, ka lāču spalvu eksemplārus viņiem izdevās iegūt nevis vietā, kur izvietotas lamatas, bet pie manienu jau izpostītajiem bišu stropiem. J.Ozoliņš par to bija ļoti gandarīts. Viņš ar savu kolēģi, apskatot notikuma vietu, norādīja arī uz vietām, kur konkrēti lācis mēģinās ar bišu sarūpētājiem gardumiem, kur pēc tam sēdēja un kur - atpūtās. Kopumā, kā zināja teikt speciālisti, lācis manas bišu saimes

bija apciemojis četras reizes. "Tu lācim uzklāji bagātīgu galdu!" apskatot notikuma vietu, atzina lāču dzīves zinātnieki," ar smaidu seņā stāsta J.Frīdenbergs.

Par postījumiem aicina ziņot

Runājot gan savā, gan arī citu bitenieku vārdā, J.Frīdenbergs uzsver, ka pūkainais, brūnais lācis nemaz tik pūkains nav, jo ik pa laikam mēdz nodarīt dažādus postījumus. Turklāt šādu gadījumu kļūst arvien vairāk. Tādēļ pieredzējušais bitenieks **aicina cilvēkus atbildīgajām iestādēm ziņot ne tikai par lāču, bet arī par, piemēram, vilku nodarītajiem dažāda rakstura postījumiem. "Konkrēti par lāča postījumiem iespējams ziņot Dabas aizsardzības pārvaldei (kontaktinformācija pieejama interneta mājaslapā www.daba.gov.lv).** Tāpat jāuzsver, ka esmu bioloģiskais bitenieks. Līdz ar to bišu dravas ierīkoju mežu apkaimēs. Rezultātā lāču dēļ mana biškopība zināmā mērā ir apdraudēta. Tajā pašā laikā man jādodomā, kā ar četrkājaino ķepaini sadzīvot, lai manas bites būtu dzīvas un lācis nebūtu no bitēm paēdis. Kāds varētu būt problēmas risinājums? Viens no risinājumiem ir bišu stropu apkārtnē izvietot cilvēku manekenus. Pēc savas pieredzes gan zinu, ka lāči ar tiem aprod un ilgtermiņā tie viņus nebaida. Reālāks risinājums būtu izveidot elektrisko ganu – līdzīgi kā ar to apjož govju aploku. Lai elektrisko ganu uzstādītu, tas jāsavieno ar zemes īpašnieku. Manā gadījumā tā ir AS "Latvijas valsts meži", uz kuras īpašuma atrodas mani izpostītie bišu stropi. Ņemot vērā, ka bišu stropus arī turpmāk domāju uzturēt mežā, man šī problēma būs jārisina. Tas gan prasa diezgan lielus finansiālus ieguldījumus," skaidro J.Frīdenbergs.

Pieredzējušais bitenieks pēc notikušā secina, ka cilvēku randiņi ar lāčiem kļūst regulārāki, jo daba arvien vairāk nāk iekšā sētā. "Cilvēki izceļo no lauku teritorijām, tie kļūst tukšāki. Rezultātā ne tikai lāčus, bet arī citus meža dzīvniekus droši vien varēsīm sastapt arvien biežāk," spriež BišuJānis.

Latvijas mežos sastapt brūnos lāčus ir arvien lielāka iespējamība. Par to liecina gan cilvēku fiksētie video, gan arī Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" saņemtās sūdzības par izpostītajām bišu dravām. Šobrīd gan nav iespējams padarīt mežus drošākus ar mednieku piesaistīšanu. Ņemot vērā, ka lācis ir aizsargājams dzīvnieks, to nošaut ir aizliegts. Tiek lēsts, ka šobrīd Latvijas mežos varētu būt ap 30 lāčiem.

Informē Dabas aizsardzības pārvalde

Kad un kā var saņemt kompensāciju?

Zemes īpašnieks vai lietotājs, vai viņa pilnvarota persona pēc postījumu konstatēšanas nekavējoties iesniedz Dabas aizsardzības pārvaldē pieteikumu kompensācijas saņemšanai. Pieteikuma veidlapas pieejamas Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājaslapā www.daba.gov.lv, sadaļā "Pakalpojumi".

Kompensāciju par īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem postījumiem var saņemt, ja:

1. postījumi nodarīti augkopības, akvakultūras, lopkopības vai biškopības nozarē;
2. postījumus nodarījuši īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu vai migrējošo sugu dzīvnieki;
3. zemes īpašnieks vai lietotājs postījumu vietā ir veicis kompensāciju noteikumos minētos aizsardzības pasākumus postījumu novēršanai;
4. nodarīto zaudējumu apmērs pārsniedz vienas valsts noteiktās minimālās mēnešalgas apmēru;
5. zemes īpašnieks vai lietotājs ir samaksājis naudas sodus par pārkāpumiem vides jomā (ja tādi uzlikti), kā arī atlīdzinājis videi nodarītos zaudējumus (ja tādi tika nodarīti);
6. zemes īpašniekam vai lietotājam ar tiesas lēmumu nav pasludināts maksātnespējas process, ar tiesas lēmumu netiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai ar tiesas lēmumu netiek īstenots ārpusstiesas tiesiskās aizsardzības process, tam nav uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums vai tā saimnieciskā darbība nav izbeigta, vai tas neatbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam piemērotu maksātnespējas procedūru.

Dabas aizsardzības pārvalde izveido komisiju, kura desmit darba dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas veic pārbaudi dabā un konstatē postījumus, un kompensāciju noteikumos noteikto nosacījumu izpildi. Lopkopībai vai biškopībai nodarīto zaudējumu gadījumā komisija pārbaudi dabā veic nekavējoties pēc pieteikuma saņemšanas. Pēc pārbaudes dabā Dabas aizsardzības pārvalde nosaka zaudējumu apmēru. Dabas aizsardzības pārvalde divu mēnešu laikā pēc zaudējumu apmēra noteikšanas pieņem lēmumu par kompensācijas piešķiršanu, nosakot kompensācijas apmēru vai lēmumu par atteikumu piešķirt kompensāciju. Pieņemot lēmumu par kompensācijas piešķiršanu, Dabas aizsardzības pārvalde pārbauda, vai kompensācijas apmērs nepārsniedz de minimis atbalsta kopējo apmēru jebkurā triju fiskālo gadu periodā lauksaimniecības nozarē (15 000 eiro) un akvakultūras nozarē (30 000 eiro). Dabas aizsardzības pārvalde nodrošina piešķirtās kompensācijas izmaksu atbilstoši valsts budžeta šim mērķim paredzētajiem līdzekļiem. Ja zaudējumu novērtēšanai pieaicināts eksperts, kompensāciju izmaksā pēc tam, kad iesniedzējs sedzis izdevumus par pieaicinātā eksperta darbu.

Plašāka informācija pieejama Dabas aizsardzības pārvaldes interneta mājaslapā www.daba.gov.lv, rakstot uz e-pastu daba@daba.gov.lv vai zvanot uz tālr.nr. 67509766.

Lācis uzdarbojas arī Viļakas pusē

Aizvadītajās dienās no lāča uzbrukumiem bišu stropiem cietušas ne tikai Jānim Frīdenbergam piederošās bišu saimes Bērzkalnes pagastā. Ar šādu pašu nepatīkamu pārsteigumu pirms aptuveni mēneša saskārās arī VLADIMIRS SEREBREŅICKIS no Viļakas novada, kuram lācis izpostīja vienu bišu saimi Vecumu pagasta ciemā "Lugi". Lācis V.Serebreņickim piederošajiem bišu stropiem uzbruka arī pagājušajā gadā. "Redzējām, kā apkārtnē staigāja lāču māte ar trīs saviem bērniem. Apkārt vienai bišu dravai esmu uzstādījis elektrisko ganu. Par notikušo esmu uzrakstījis arī pieteikumu kompensācijas saņemšanai. Tiesa, kā noskaidroju, lai to saņemtu, jābūt ne mazāk par piecām izpostītām bišu saimēm. Kopumā situācija ar lāčiem kļūvusi problemātiskāka," secina V.Serebreņickis.

(No interneta portāla)

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Pasaules Vēsture

☞ Latvijas Neatkarības karš: Cēsu kaujām – 100! 1919.gada vasaras saulgriežos Vidzemē Līgosvētku ugunsgrābu vietā liesmo šauteņu uguns un dārd lielgabali. Risinās Cēsu kaujas – viena no lielākajām militārajām operācijām Latvijas Neatkarības kara laikā. Sarežģītajā militārā

politiskajā situācijā saduras sabiedroto – latviešu un igauņu – intereses pret baltvācu un vācu interesēm. Galvenās kauju vietas atrodas Cēsu pilsētas apkārtnē, bet cīņas notiek visā Vidzemē un noslēdzas Rīgas pievārtē.

☞ 13 neaizmirstamas dienas: Padomju Savienības līderis un viņa ģimene pārsteidz amerikāņus nesagatavotus. 1959.gada septembrī Padomju Savienības līderis Nikita Hruščovs un viņa ģimene ierodas teju divu nedēļu ilgā vizītē ASV. Odiotā personība kapitālisma bastionā jūtas kā zivs ūdenī un nekautrējoties eksplodē niknumā, ja viņam kas nepatīk. Šis ceļojums daudzējādā ziņā ieraksta sevi aukstā kara vēsturē, tostarp arī ar vienu no šī laika traģikomiskajām epizodēm: padomju līdera atklātajām dusmām par to, ka viņu neved uz Disnejlendu.

☞ Mozaika rāda ceļu uz Jeruzalemi. Kad 1884.gadā kristieši sāk celt sev dzīvesvietu uz antīkā laikmeta pilsētas Mādebas drupām Jordānijā, viņu skatam pavēras mozaikas, ko neviens nav skatījis vairāk nekā tūkstoš gadu. Īpašs pārsteigums ir sīko akmentiņu klājums, kas salikts kā milzīga Svētās zemes karte.

☞ Džeina Ostina pati neizbauda ne mīlestību, ne panākumus. Britu rakstnieces Džeinas Ostinas romāns "Lepnums un aizspriedumi" romantiska satura literatūras cienītājiem ir īsts saldēdiens, turklāt vienlaikus piedāvā kultūrvēsturisku ceļojumu 19. gadsimta sabiedrības uzskatos un dzīvesveidā. Pati Džeina savā īsajā mūžā attiecību skaistumu tikpat kā neizbauda un slavas augļus – arī ne.

☞ Korintas kanāls: grieķu sapnis piepildās pēc 2500 gadiem. 6. gs. pr. Kr. Delfu orākuls pavēsta: kanāls caur zemes strēli pie Peloponēsas pilsētas Korintas saniknos grieķu dievu valdnieku Zevu. Tomēr 1893.gadā kanālu atklāj.

☞ Kauja par Primosoles tiltu. 1943.gada vasarā Sicīlijā satiekas divas elites desantnieku vienības: britu "sarkanie velni" pret vācu "zaļajiem velniem".

☞ 375 km garš ūdensvads veldzē Losandželosas slāpes. 20.gadsimta sākumā Losandželosu apdraud sausums un dzeramā ūdens trūkums. Kritiskajā situācijā risinājumu piedāvā inženieris Viljams Malholends: ūdeni pilsētai var pievadīt pa milzīgu cauruli no Owens upes Sjerranevadas kalnos vairāku simtu kilometru attālumā.

☞ Bruņinieki terorizē tirgotājus. 16.gadsimta sākumā bruņinieki aplaupja ceļotājus, saņem gūstā un tuviniekiem sūta "dāvanā" nocirstu upura roku.

☞ Vācu algotņi Eiropas armijās. 16. gadsimtā vācu zemēs savervētie algotņi ar panākumiem cīnās dažādu Eiropas valdnieku armijās. Landsknehtu ir labi organizēti, pakļaujas disciplīnai un bieži sagrauj pat skaitliski lielākas armijas, kas sastāv no kūtriem augstmaņiem un piespiedu kārtā rekrutētiem zemniekiem.

Citādā Pasaule

☞ Jādzīvo bez vakardienas gudrībām. Dziednieka Ojāra Stalta padomi.

☞ Zemapziņas aizkulisēs. Saruna ar taro kāršu zīlnieci Hilarionu.

☞ Slavenie spoku mednieki. Eds un Loreīna Voreni izmeklējuši tūkstošiem paranormālu gadījumu.

☞ Rituāli satur visu dzīvi. Kāpēc mūsdienās

nepieciešamas gadsimtiem senās mistiskās tradīcijas.

☞ Ar dievpalīgu pilskalna pakājē. Latvieši Laima un Jānis dzīvo saskaņā ar vēdisko kosmoloģiju.

☞ Atgriešanās gaismā. Intervija ar modes mākslinieci un svaigēdāju Šeilu.

☞ Fenomens. Laika cilpas.

☞ Katrā numurā astrologa un numerologa prognozes, horoskops, sadzīves maģijas padomi, stāsti par dīvaino pasauli mums apkārt, kā arī noderīgas ziņas un grāmatu apskats.

Prātnieks 7. kārtā

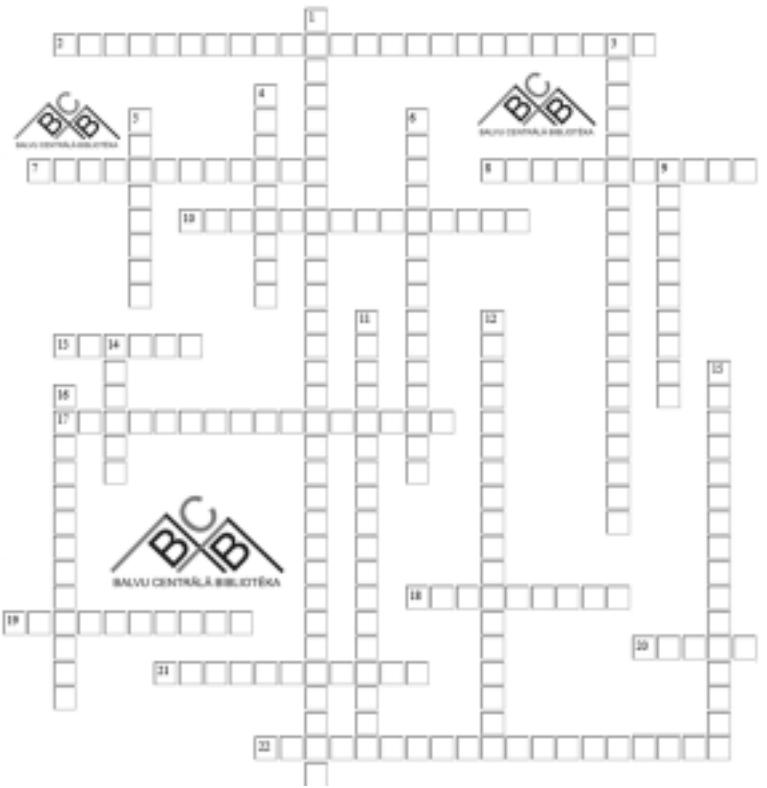
Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Kur skatāma Agijas Stakas zīmējumu izstāde no jūnija līdz septembrim?
3. Kā sauc vaboli ar dzelteniem spārniem un melnām svītrām?
4. Tas mājo uz sauszemes, tuksnešus ieskaitot, dažādos saldūdens baseinos un jūrā.
5. Sinonīms Latvijā bieži sastopamai beku sugai.
6. Austriešu neirologs un psihiatrs, psihoanalīzes pamatlicējs.
9. Latviešu tautas mūzikas instruments.
11. Kurš latviešu televīzijas seriāls tika filmēts Liezēres pagasta "Kalna Jaunzemjās"?
12. Apskates objekts Balvu novadā.
14. Jūlija mēneša nosaukums vienā no baltu valodām.
15. Ģimenes izklaides parks Latvijā.
16. Atrodama teju katrā latvieša aptiecinās skapītī.

Horizontāli

2. Militāra formējuma nosaukums Latvijā, kas šogad svin savu 100-gadi.
7. Kas ir autors grāmatai "Cilvēkam vajag suni"?
8. Alternatīvās medicīnas veids.
10. Apnicīgākais vasaras darbs.
13. Latvijā izplatīta meža zīdītājdzīvnieka latīniskais nosaukums.
17. Kaitēklis, kurš bojā dažādus savvaļas un kultūraugus. Kāpuri apgrauž augu lapas.
18. Viens no spēcīgākajiem Arnolda Burova darbiem.
19. Hobijs, kas ļaus iepazīt neparastākās vietas pasaulē, dodoties pavisam īstās dargumu medībās.
20. Viena no vecākajām pilsētām Latvijā.
21. Mācība un māksla par cilvēku likteņa un notikumu pareģošanu pēc debess spīdekļu stāvokļa.
22. Izplatīta nezāle mazdārziņos.

6.kārtas atbildes

Vertikāli: 1. "Havanas kaķu karalis". 2.Rāvējslēdzējs. 4.Alus. 6.Austras koks. 8.Ramzess II Lielais. 9.Panamerikas. 11.Velvas. 12.Kirgizstāna. 15.Masaliņas.

Horizontāli: 3.Burāšana. 5.Lamanšs. 7.Skrejritenis. 10.Stambula. 13.Benijs Hills. 14.Pjērs de Kubertēns. 16.Paula. 17.Jāņu zāles. 18.Egils Levits. 19.Lasišanas stafeti. 20.Jānis Šipkēvics. 21.Arklis.

Pareizas atbildes iesūtījuši: I.Homko, A.Mičule, I.Svilāne, Z.Pulča, D.Zelča, L.Mežale, J.Pošeika, A.Ruduks, J.Zālītis.

Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem LAIMA MEŽALE no Balviem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā, 2.stāvā, informācijas pakalpojumu punktā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņem balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski: vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Viļaka. Iesūtīja Andris Keiselis.

Atpūtas brauciens – balva par ieguldīto darbu

Zivis makšķerē ar pavārnīcām

Aija Socka

4. jūlijā Tilžas pagasta bibliotēkas čaklākie lasītāji un kultūras nama bērnu grupas "Palazdītes" dejotāji devās kopīgā braucienā uz tematisko parku "Lotes zeme" Igaunijā.

Lai no stāvlaukuma nokļūtu "Lotes zemē", kas atrodas 800 m attālumā, kā stāsta bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača, brauca ar minivlienu. Gala stacijā katrs saņēma dienas programmu, un 5 stundu ilgs piedzīvojums varēja sākties. Pasaku tēls Lote sastopams ne tikai grāmatās un multfilmās, bet arī klātienē Igaunijā. Teritorijā ir vairāki namiņi, kas nosaukti grāmatas "Lote no Izgudrotāju ciema" varoņu vārdos un ir detalizēti atveidoti tā, kā redzams multfilmās. Bērniem bija interesanti redzēt, kā daudzas mājās esošas lietas var izmantot otrreiz, piemēram, zivis diķi makšķerējamas ar pavārnīcām. Mazākie bērni limonādes mašīnā katrs pats varēja uzpumpēt burbuli. Aizraujoša bija zaķu ģimenes māja, kurā ikviens varēja nodoties atklājumiem no sliekšņa līdz skurstenim, no kura var nošļūkt lejā pa slidkalniņa cauruli. Pašas Lotes plašajā mājā var ne tikai uzkāpt uz jumta, bet arī nodoties rotaļām Lotes istabā, kas pilna ar attīstošām un izklaidējošām rotaļlietām, pārsvarā no dabas materiāliem, koka.

"Kopīga ekskursija notika pirmo reizi, brauciens bija pozitīvu emociju pārpilns, jo ikviens sev atrada interesantāko un labāko! Paldies bērnu un vecāku vārdā Daigai Lukjanovai par organizatorisko darbu!" saka I.Pugača.

Ar pasaku tēliem. Mazais lasītājs Arvis Pugačs kopā ar Zaķu mammu un Bizbizmāri.

Foto - no personīgā arhīva

Informē VID

Ar čeku loteriju sācies jauns posms Latvijas tautsaimniecībā

Līdz ar Čeku loterijas startu šī gada 1.jūlijā sācies jauns posms Latvijas tautsaimniecībā un nodokļu nomaksas vēsturē, - Čeku loterijas atklāšanas pasākumā norādīja Valsts ieņēmumu dienesta (VID) ģenerāldirektore Ieva Jaunzeme. Čeku loterija no šī gada 1.jūlija ikvienam Latvijas iedzīvotājam ļaus piedalīties vērtīgu balvu izlozē un vienlaikus kalpos par instrumentu godīgas nodokļu nomaksas prakses veicināšanai.

"No 1.jūlija ir sācies jauns posms Latvijas tautsaimniecībā un nodokļu nomaksas vēsturē. Ja līdz šim atbilde uz jautājumu, vai čeku vajag, bieži bija: "Nē", tad šobrīd situācija ir mainījusies. Šis process atstās pozitīvu ietekmi arī uz Valsts ieņēmumu dienesta darbu, jo caur Čeku loteriju mēs iegūsim nepastarpinātu informāciju par to, kādi čeki un no kādām iekārtām tiks izsniegti. Tas nozīmē mazāk administratīvā darba mums un to, ka uzņēmēji mazāk izjutīs mūsu klātbūtni. Protams, konstatējot nesakrītības, VID rīkosies," skaidroja Ieva Jaunzeme.

Čeku loterijā var piedalīties ikviens bez vecuma ierobežojuma, izņemot Valsts ieņēmumu dienesta darbiniekus un Čeku loterijas tīmekļvietnes izstrādātāja SIA "Mobilly" pārstāvjus. Tāpat var piedalīties arī bērni, tikai tādā gadījumā reģistrētajā čekā nedrīkst būt tādi pirkumi kā alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi un enerģijas dzērieni.

"Čeku loterijas būtība ir cilvēku attieksmes maiņas jautājums – tas nozīmē dot čeku, prasīt čeku un veicināt godīgu nodokļu nomaksu. Īpašs gandarijums ir par Saeimā panākto vienošanos par to, ka loterijā var piedalīties arī bērni, tādējādi jau no mazotnes veicinot izpratni par ieguvumiem, ko rada godīga nodokļu nomaksa," norādīja Finanšu ministrijas valsts sekretāra vietniece nodokļu administrēšanas un ēnu ekonomikas ierobežošanas jautājumos Jana Salmiņa.

Lai piedalītos Čeku loterijā un pretendētu uz naudas laimestiem, kā arī uz Padziļinātās sadarbības programmas dalībnieku – dažādu Latvijas uzņēmumu sarūpētajām papildu balvām, tīmekļa vietnē www.cekuloterija.lv ir jāreģistrē čeks, kvīts vai biļete par kopējo summu vismaz 5 eiro. Darījumu

apliecinošajam dokumentam ir jābūt izsniegtam par precīzu vai pakalpojumu, kas saņemts no Latvijā reģistrēta nodokļu maksātāja. Katrā no loterijas norises mēnešiem var reģistrēt attiecīgajā mēnesī saņemto čeku, piemēram, loterijai jūlijā var reģistrēt čekus, kas saņemti jūlijā. Šobrīd čekus loterijai var reģistrēt interneta vietnē www.cekuloterija.lv, bet nākotnē plānota arī mobilā aplikācija.

Pēc reģistrācijas čeks, kvīts vai biļete būs obligāti jāsaģlabā, lai laimesta gadījumā to uzrādītu VID klātienē vai iesniegtu VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) skenētā veidā.

"Informācija par loterijas uzvarētājiem tiks publiskota tīmekļa vietnē www.cekuloterija.lv un www.latloto.lv, kā arī tiks nodrošināta atgriezeniskā saite – izziņa loterijas laimētājiem, jo termiņš, kādā uzvarētājam jāpiesakās VID, ir stingri noteikts likumā. Ikmēneša laimētājiem ar EDS palīdzību vai klātienē kādā no VID klientu apkalpošanas centriem jāpiesakās 30 dienu laikā, savukārt gada balvas pretendentiem tas jāizdara 14 dienu laikā," informēja VID Čeku loterijas projekta vadītāja Anna Šapovalva.

Izmaiņas likumā mazinās iespējas krāpties PVN jomā

Valsts ieņēmumu dienests (VID) informē, ka no šī gada 12.jūlija būs spēkā vairākas izmaiņas Pievienotās vērtības nodokļa likumā, kas ļaus vēl efektīvāk ierobežot krāpnieciskos darījumus tieši pievienotās vērtības nodokļa jomā, kas ir viens no izplatītākajiem un pierādīšanas ziņā sarežģītākajiem krāpšanās veidiem un nodara būtisku kaitējumu valsts budžeta ieņēmumiem.

Sākot ar šī gada 12.jūliju VID būs plašākas tiesības izslēgt no VID PVN maksātāju reģistra tādus PVN maksātājus, kuri savās PVN deklarācijās sešu mēnešu periodā nebūs norādījuši nevienu darījumu vai arī veikuši visu uzņēmuma amatpersonu namiņu.

Lai turpmāk vairs nebūtu iespējams PVN krāpniecības

shēmās izmantot jau reģistrētu PVN maksātāju reģistrācijas numurus, VID ir noteikts pienākums līdz 2019.gada 20.septembrim no PVN maksātāju reģistra izslēgt t.s. "gulošos" jeb neaktīvos uzņēmumus, proti, tādus, kas laika posmā no 2018.gada 1.jūlija līdz 2019.gada 30.jūnijam savā PVN deklarācijā nav norādījuši nevienu ar PVN apliekamu darījumu.

Savukārt, lai ierobežotu īpašā PVN režīma preču importa darījumos izmantošanu krāpnieciskos nolūkos, Pievienotās vērtības nodokļa likuma 85.panta ceturtajā daļā ir paredzēti papildu nosacījumi tam, lai uzņēmums varētu saņemt īpašā PVN režīma preču importa darījumos atļauju.

Tāpat ar grozījumiem Pievienotās vērtības nodokļa likumā, iestājoties katram izslēgšanas apstāklim atsevišķi, tiek noteikta

reģistrēta PVN maksātāja izslēgšanas kārtība no VID PVN maksātāju reģistra, kā arī nosacījumi atkārtotai reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā.

Plašāka informācija par izmaiņām Pievienotās vērtības nodokļa likumā pieejama VID tīmekļa vietnē www.vid.gov.lv, sadaļā "Nodokļi/Pievienotās vērtības nodoklis/Informatīvie un metodiskie materiāli".

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām iedzīvotājus zvanīt uz VID konsultatīvo tālruni 67120000, konsultēties ikvienā VID klientu apkalpošanas centrā, uzdot savu jautājumu rakstiski VID mājaslapā "Uzdot jautājumu VID" vai arī VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā.

Informāciju sagatavoja VID Sabiedrisko attiecību daļa

Veiksmes prognoze

9.jūlijs. Parasta otrdiena parastiem cilvēkiem, kad darbojamies ierastajā režīmā. Ilgtermiņa darbus neuzsākam. Ja esam pārliecināti, ka pietiks spēka un neatlaidības līdz dienas beigām paveikt iecerēto, tad kādu ātru darbiņu varam pamēģināt, bet tikai līdz plkst. 13.37, vai sarunājuši? Ja kādam (-ai) ir problēmas ar nierēm, tad šodien ieteicams tās paskatīt ar kādu augu tēju, piemēram, miltenāju vai kosu. Pirms tam gan pakonsultējieties ar ārstu vai farmaceitu, vai šī tēja ir piemērota jūsu diagnozei.

10.jūlijs. Tukšā trešdiena ar tukšajām stundām līdz plkst. 13.00. Tāpēc, ja negribi palikt ar tukšām kabatām, līdz pusdienām ievēro mērenību. Pirmkārt, neskrien pa veikaliem un neķer visas akcijas preces pēc kārtas. Rit jau par to kodīsi pirkstos. Otrkārt, pat ja ārā ir ļoooti karsti, atsakies no peldēšanās un sargies no caurvējiem, jo gan nieres, gan dzimumorgānus šodien var viegli apsaldēt. Treškārt, gan darbā, gan atpūtā miksē sēdēšanu un stāvēšanu. Citādi ilgstoša atrašanās kādā no šīm pozām var saasināt problēmas ar hemoroidiem. Vienīgā lieta, kas šodien tiešām dos satriecošu efektu un tiks izskatīties par 10 gadiem jaunākai (-am): sejas ādas attīrīšanas un barošanas procedūras. Lai izdodas!

11.jūlijs. Ja esi atvaļinājumā, tad šodien dod priekšroku plavai, nevis jūrai un mežam. Jo šodien ir istā diena vākt ārstniecības augus (protams, ja neļist). Ja esi ezotērikas vai psiholoģijas piekritējs (-a), tad istais laiks pievērsties arī šim jomām. Bet, ja skrien pakaļ lielajam rublim (piedodiet, eiro), tad gan – stop! Šodien finanšu darījumos var drīzāk zaudēt nekā iegūt. Tāpēc bankām, lombardiem, spēļu zālēm un loterijām labāk mest likumu. Netici, bet tu pamēģini!

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

O	T	C	Pk
9.	10.	11.	12.
+17	+17	+18	+15
+13	+13	+15	+11

Gismeteo.Jaunumi.

Apsveikumi

Mēs gribam Tev dāvināt medainu brītiņu laimes...
Mēs gribam Tev novēlēt mirklus – tos nenotveramos,
tos izdzīvojamos,
tos nepierakstāmos un neizstāstāmos,
tos, kurus neplānojam, bet gaidām,
tos, kuri neuzprasās – vien atnāk un atnes sajūtu – dzīvoju!
Sveicam **Aleksandru Verjanovu** skaistajā dzīves jubilejā! Lai Tev nekad nepietrūkst darāmā darba, lai nepietrūkst iespēju, draugu tuvuma, mīlestības un sirdsmiera. Skaties nākotnē ar cerību, drosmi un apņēmību, ar sparū un liksmu prātu.
Marianna, Inese, Ilga, Valentīna, Zinaida

Ne jau vienmēr ar gadiem viss aiziet,
Ne jau vienmēr ar gadiem viss zūd.
Katra diena nes mirklīti laimes
Un ik mirklī kļūst bagātāks mūžs.

Sveicu **Nelliju Kašu** skaistajā dzīves jubilejā!
Veselību, dzīvesprieku un Dieva svētību katru dienu.

Maruta

Ar tālēm tāles sarunājas,
Aiz gada nāk un aiziet gads;
Var nogurt kājas, nogurt rokas,
Bet sirds lai jums nenogurst nekad!

Miļi sveicam **Nelliju un Anatoliju** 80 gadu jubilejā!
Vēlam veselību un dzīvesprieku.
Brāļa Aivara un krustdēla Ērika ģimenes

Dažādi

Smalcina ar 2,8 m smalcinātāju,
plauj ar 2-disku plaujmašīnu.
Tālr. 29165808.

Zāles smalcināšana ar minitraktoru.
Tālr. 26512307.

Jāiztira betona aka. Tālr. 27087581.

Franču nostiepjami griesti, dažādi materiāli. Tālr. 25422641.

Atkal jauna brīvdienų grupa 12.07. autoskolā "Delta 9V".

Iepriekšēja pieteikšanās.
Tālr. 29208179.

Nozaudēts Volgas dekoratīvais disks. Atlīdzība. Tālr. 28277684.

Dāvina kaķēnus. Tālr. 26609303.

Pērk

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGUSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspārstrade.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks" iepērk mājlopus. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20207132.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas. Tālr. 27876697.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus, cirsmas. Tālr. 29433000.

Pērk zemi ar mežu, jaunaudzi. Tālr. 26630249.

Pērk dzīvokli Balvos. Tālr. 26211988.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-10000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

Atrasts

Atrastas VW atslēgas ar pulti. Tālr. 20283273.

Pārdod

12.jūlijā z/s "Grauļi" pārdos dažādu krāsu (arī mājas) jaunputnus (4-6 mēn.), baltas un brūnas dējējvistas, gaiļus (arī maina). Mob. 29186065; 25983997 (šoferis). Bērziņš 7.20 - Lazdukalns 7.35 - Kapūne 7.45 - Rugāji 7.55 - Medņi 8.05 - Naudaskalns 8.15 - Balvi 8.25 - Kubuli 9.00 - Viksna 9.20 - Kuprava 9.40 - Viļaka 10.00 - Žiguri 10.20 - Borisova 10.40 - Semenova 10.55 - Šķilbēni 11.05 - Rekova 11.15 - Upīte 11.25 - Baltinava1 1.45 - Briežuciems 12.00 - Egluciems 12.20 - Vectilža 12.40 - Tilža 13.00 - Golvori 13.15 - Bērziņš 13.30.

Pārdod jērus audzēšanai (3-5 mēnešus veci), Susāju pagastā. Tālr. 28342100.

Pārdod mēnesi vecu LZ teliti. Tālr. 26377334.

Pārdod HM piena teļu (bullītis). Tālr. 29186230.

Pārdod govī. Tālr. 28628241.

Bioloģiskā saimniecība pārdod XP gadu vecu teliti; XX zīdītāgovi ar SA 2 mēnešus vecu teliti. Tālr. 28636145.

Pārdod 3-istabu dzīvokli Balvu centrā (neremontēts). Tālr. 20631546.

Pārdod skaldītu malku. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubi. Ir sausā. ZĀGMATERIĀLI: brusas dēļi, 150 EUR/m³. Tālr. 25543700.

Skaldīta malka ar piegādi, 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod pusaudžu velosipēdu, EUR 35. Tālr. 29259055.

Pārdod Golf Variant, 2.0, 1997.g., TA, EUR 1200. Tālr. 26450027.

Pārdod bišu šūnas, 0,80 EUR/gab., ripzāģus, koka alus mucas. Tālr. 27087581.

Piedāvā darbu

SIA "DIANA" (reģ. Nr. 43203000888) Stāķos, Gulbenes novadā, aicina darbā KOKAPSTRĀDES OPERATORUS un PALĪGSTRĀDNIEKUS. Atalgojums no EUR 985 līdz 1265 pirms nodokļu nomaksas. Lūdzam sūtīt savu CV uz e-pastu: elga@gk.lv vai zvanīt mob. 29210831.

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par 25 vārdiem. Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Nometnes "Ēdam veselīgi, lai augtu veseli" dalībnieki saka lielu paldies vadītājam Inesei Ozoliņai un kolektīvam par brīnišķīgi pavadītu laiku.

Līdzjūtības

Tajās lapās, ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.
(F.Bārda)
Izsakām līdzjūtību **Valdai Gibalai-Lesiņai, TĒTI** mūžībā pavadot. Gulbenes policijas iecirkņa kolektīvs

Pierimst soļi, klusē doma,
Neskan mājā tēva balss.
Tikai klusa sāpe sirdī,
Ilgi vēl pēc viņa sauks.
Kad mūžības vēji atnes tumšo dienu un paliek tikai atmiņas, izsakām patiesu līdzjūtību **Valdai Gibalai-Lesiņai un piederīgajiem, TĒTI** zemes klēpi guldot.
Bērziņš ielas 58.mājas iedzīvotāji

Daudz dieniņu mūžiņā,
Cita viegla, cita smaga.
Smagākā tā dieniņa,
Kad zaudēju māmuliņu.
Skumjās esam kopā un izsakām patiesu līdzjūtību **Jeļenai Ločmelei**, mīļo **MĀMULĪTI** pavadot Dieva valstībā.
Klasesbiedri

Pateicība

Izsakām visdziļāko pateicību dakterei Kozlovskai, māsiņām Ritai, Vinetai, Lilitai un dakterei Pužulei, kuras rūpējās par mūsu tēti. Paldies izvadītājam L.Voroņinai, SIA "Ritums" darbiniekiem, VRS Viļakas pārvaldei, VRS GP Austrumlatgales nodaļai un IC Viļakas nodaļas kolektīvam, kolēģiem, pansionāta "Balvi" darba kolēģiem, mājas iedzīvotājiem, radiem, draugiem, visiem, kuri juta līdzī, mūsu mīļo tēti, vectēvu, vecvectēvu **Augustu Stupeli** mūžībā aizvadot. MEITA, DĒLS, MAZBĒRNI AR ĢIMENĒM

Pārlicinies, vai abonēji Vaduguni turpmākajiem mēnešiem?!
Lētāk abonēt nekā pirkt!

Vaduguns
INDEXSS 3004
IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr. LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X
Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS E.GABRANOVŠ - T.64522534, 29360850
ŽURNĀLISTI: S.KARAVOIČIKA - T.64522126
Z.LOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260
A.LOČMELIS - T.64520961
KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
D.VILČUKS
Iespīests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 3001

ŽURNĀLISTI
-
26555382